

GŁOS RADOMSZCZAŃSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

SOBOTA 7 LUTEGO 1948 ROKU

Nr. 37 (959)

Zamaskowany rząd Bizonii

został utworzony przez Marshalla i Bevina w Frankfurcie

BERLIN PAP. — Amerykańskie i brytyjskie władze okupacyjne w Niemczech ogłosiły komunikat o utworzeniu „Administracji gospodarczej scalonej strefy brytyjsko-amerykańskiej”.

Postanowienie o utworzeniu tego zamaskowanego rządu Niemiec zachodnich z siedzibą w Frankfurcie wchodzi w życie w poniedziałek 9 bm.

W terminie 2-tygodniowym od tej daty Rada Gospodarcza, działająca we Frankfurcie i licząca dotychczas 52 członków, będzie rozszerzona do 104 osób, wybranych przez parlamenty niemieckie (landtagi) krajów, tworzących tzw. Bizonię.

Utworzona też będzie Rada Krajów (Laender rat) złożona z delegatów, wybranych przez rządy poszczególnych krajów Bizonii, po 2 z każdego kraju.

Funkcje rządu będzie sprawował „komitet wykonawczy”, złożony z przewodniczącego i 5 „dyrektorów” stojących na czele resortów: gospodarki finansów, transportu, poczty i telegrafów oraz wyżywienia i rolnictwa. Członkowie Komitetu Wykonawczego będą wybierani przez radę gospodarczą i zatwierdzani przez radę krajów.

Będzie również utworzony sąd najwyższy Bizonii. Członkowie tego sądu będą mianowani przez brytyjskie i amerykańskie władze okupacyjne spośród kandydatów, przedstawionych przez radę gospodarczą i radę krajów. Siedziba sądu najwyższego będzie Kolonia.

Do kompetencji rady gospodarczej będzie należała administracja w dziedzinie kolejnictwa, żegluga przybrzeżnej, transportu, cel, akcyz, poczty i telegrafów, rozdziału żywności i

surowców, handlu wewnętrznego i zagranicznego, przemysłu oraz skarbowości i budżetu Bizonii.

Rada Krajów będzie miała prawo weta zawierającego w stosunku do ustaw, uchwalonych przez radę gospodarczą. Ustawy, uchwalone przez obie izby Bizonii oraz rozporządzenia komitetu wykonawczego, wymagają zatwierdzenia władz okupacyjnych.

BERLIN PAP. — W kołach dziennikarskich uważa się, że „Statut Bizonii”, ogłoszony

przez władze amerykańsko-brytyjskie, jest zamaskowana konstytucja państwa zachodnio-niemieckiego.

Władze anglosaskie zmuszone były zamaskować swą decyzję utworzenia państwa zachodnio-niemieckiego, powołując do życia „administrację gospodarczą scalonej strefy brytyjsko-amerykańskiej” — ze względu na stanowczy sprzeciw marszałka Sokolowskiego, wysunięty na jednym z ostatnich posiedzeń Sojuszników Rady Kontrolnej.

Referendum w Niemczech

zamierza przeprowadzić Socjalistyczna Partia Jedności

BERLIN PAP. — Otto Grotewohl, jeden z

dwoch przewodniczących socjalistycznej partii jedności (SED), oświadczył w przemówieniu wygłoszonym na wiecu w Wolfen (strefa radziecka), że jeśli Sojusznicy Rada Kontrolna nie osiągnie porozumienia w sprawie przeprowadzenia głosowania ludowego w Niemczech, celem ujawnienia stosunku ludności do problemu zjednoczenia Niemiec, to Socjalistyczna Partia Jedności będzie zmuszona przeprowa-

dzić referendum bez zgody Rady.

Grotewohl powiedział m. in.: „Nie chcemy Bizonii ani Trizonii, chcemy Niemiec zjednoczonych od północy do południa i od wschodu do zachodu”.

W kołach politycznych Berlina twierdzą, iż Socjalistyczna Partia Jedności powzięła decyzję w sprawie referendum na kongresie ludowym, który odbędzie się w dniu 18 marca tj. w wigilię setnej rocznicy rewolucji 1848 r.

Kłótnie w rządzie francuskim

Moch i Mayer grożą dymisją. Spory między radykałami i socjalistami o stanowiska prefektów. Wzajemne obarczanie się odpowiedzialnością za katastrofalną sytuację gospodarczą kraju

PARYŻ. PAP. Na środowym posiedzeniu Rady Ministrów zarysowała się poważna różnica zdań między socjalistycznym ministrem Mochem a radykałem Rene Mayerem w sprawie stanowiska generalnego gubernatora Francji w Algierze, socjalisty Chataigneau. Rene Mayer zażądał odwołania Chataigneau, któremu radykałowie zarzucają współpracę z demokratycznymi organizacjami algerskimi czemu kategorycznie sprzeciwił się minister Moch. Obaj ministrowie zagrozili dymisją w razie nieuwzględnienia ich wniosków.

Pomimo interwencji prezydenta Auriola incydent nie został zlikwidowany i sprawa będzie prawdopodobnie ponownie omawiana na jednym z najbliższych posiedzeń rady ministrów.

Różnica zdań w łonie większości rządowej ujawniła się również przy pozostałych punktach porządku dziennego. Radykałowie sprzeciwili się nominacji nowych prefektów socjalistycznych. „Nie możemy się zgodzić, oświadczył Rene Mayer, aby nominacji dokonywano wyłącznie spośród członków partii socjalistycznej”. Ministrowie

MRP poparli stanowisko radykałów.

Wobec niepopularności zarządzania i wycofaniu z obiegu banknotów 5-cio tys. frankowych, poszczególni ministrowie starali się zrzuć odpowiedzialność na innych członków gabinetu.

„Jest rzeczą niewątpliwą — pisze „Combat” — że dojdzie do zgody w powyższych sprawach nie rozwiąże trudności gospodarczych, finansowych i politycznych, które ujawniają się między poszczególnymi grupami większości”.

„Solidarność ministerialna jest coraz bardziej niepewna” konkluduje „Franc Tireur”. Zdaniem obserwatorów rozbieżności w łonie rządu oznaczają w pierwszym rzędzie dalsze osłabienie wpływów socjalistycznych na rzecz pozostałych partii rządowych.

Żółwi strajk górników francuskich

PARYŻ PAP. — 10 tysięcy górników kopalni rudy żelaznej w Zagłębiu Lotaryńskim przy stał się w dniu wczorajszym do „żółwego strajku” wobec odmowy pracodawców zastosowania rządowego dekretu dotyczącego płac.

Układ Blum — Franco podpisany został w Madrycie

PARYŻ (PAP). „Le Monde” donosi z Madrytu, że w czwartek nastąpiło podpisanie układu francusko-hiszpańskiego w sprawie otwarcia granicy pirenejskiej. Układ podpisał hiszpański minister spraw zagranicznych Artajo oraz przedstawiciel rządu francuskiego Hardion.

Układ przewiduje wznowienie normalnego ruchu granicznego i przywrócenie połączeń telefonicznych i telegraficznych. W najbliższym czasie nastąpi również podpisanie układu handlowego hiszpańsko-francuskiego.

„Le Monde” podkreśla, że otwarcie granicy francusko-hiszpańskiej zostało przyjęte nader przychylnie w Waszyngtonie. Pismo donosi, że w Waszyngtonie krąży pogłoski, iż gen. Franco miał otrzymać od Stanów Zjednoczonych pożyczkę w wysokości 2 miliardów dolarów.

„Humanite” zaznacza, że polityka amerykańska zmierza do otoczenia Francji z jednej strony przez faszystowską Hiszpanię, a z drugiej przez Bizonię.

Przyjęcie u Stalina

na cześć rumuńskiej delegacji rządowej

MOSKWA (PAP). Jak donosi agencja Tass, dnia 5 bm. przewodniczący rady ministrów ZSRR generalissimus Stalin podejmował na Kremlu obiadem rumuńską delegację rządową

Na obiedzie obecni byli: premier rumuńskiej republiki ludowej Petru Groza, minister spraw zagranicznych Anna Pauker i inni członkowie delegacji rumuńskiej.

PSL zgłasza współpracę

ze stronnictwami bloku demokratycznego

WARSZAWA PAP. — W dniu 6 bm. odbyło się pod przewodnictwem wicemarszałka Sejmu (ow. Szwabie posiedzenie Centralnej Komisji Porozumiewawczej Stronnictwa Demokratycznego.

W posiedzeniu wzięli udział: z SL w. premier Korzycki i min. Baranowski Wł. z PPR wicemarszałek R. Zambrowski i poseł Kliszko Z. z PPS minister Rapański, z SO poseł Strzałkowski i poseł Wysocki, z SP w. minister Widywiski i sekretarz gen. H. Zawadzki, z PSL prezes J. Niecko, poseł Wycech i poseł K. Banach.

Na posiedzeniu rozpatrywana była sprawa współpracy PSL z partiami demokratycznymi.

Po dyskusji nad deklaracją ideową PSL (treść jej podajemy niżej), w której wzięli udział delegaci wszystkich polskich stronnictw demokratycznych, reprezentowanych w Centralnej Komisji powzięta została poniższa rezolucja:

Komisja Porozumiewawcza Stronnictw Demokratycznych przyjmuje do wiadomości deklarację polityczną Polskiego Stronnictwa Ludowego i ustosunkowuje się pozytywnie do decyzji władz PSL podjęcia współpracy z partiami demokratycznymi.

Komisja porozumiewawcza Stronnictw Demokratycznych stwierdza, że uczestnictwo w niej PSL na stopniu najwyższym pociąga za sobą udział przedstawicieli PSL w terenowych komisjach porozumiewawczych stronnictw demokratycznych.

Komisja Porozumiewawcza Stronnictw Demokratycznych stwierdza, że w konsekwencji powyższych uchwał PSL uczestniczyć będzie w pracach instytucji publicznych i społecznych na zasadach, ustalonych w porozumieniach międzypartyjnych

DEKLARACJA P. S. L.

W ostatnim roku, doprowadziła do usunięcia mikołajczykowskiego kierownictwa stronnictwa, a następnie sformułowania i zatwierdzenia przez Radę Naczelną w dniu 16 listopada 1947 r. głównej linii ideowo-politycznej i zasad działania, w pełni harmonizujących z podstawami, na których opiera się Polska Ludowa.

Uznając wolność i niepodległość Polski jako najwyższe dobro mas pracujących, widzimy gwarancję niepodległości, bezpieczeństwa i całości granic Polski Ludowej oraz gwarancję pokoju w sojuszu Polski ze Związkiem Radzieckim, wszystkimi krajami słowiańskimi

i innymi krajami demokracji ludowej.

W walce o pokój łączymy się ze wszystkimi narodami szczerze pragnącymi utrwalać go, przeciwstawiając się zdecydowanie podżegaczom wojennym, a w pierwszym rzędzie imperializmowi anglosaskiemu, zagrażającemu pokojowi.

W dziedzinie ustroju i polityki wewnętrznej państwa na czoło wysuwamy konsekwentne dążenie do budowania ustroju sprawiedliwości społecznej, który zapewni wszystkim udział w dochodzie narodowym w stosunku do powiednim do włożonej przez nich pracy.

(Ciąg dalszy ze str. 2-ej)

Jak doniosła prasa — cały szereg nowoczesnych samolotów amerykańskich, „podarowanych” przez USA — Sopholisowi, znalazło się już w rękach generała Markosa wraz z pełnym ekwipunkiem. Piloci rządu ateńskiego — lądują wprost na terenach wyzwolonych — i oddają się wraz z aparatami do dyspozycji greckiego rządu ludowego.

Na ilustracji — myśliwce USA — w wylądowaniu na lotnisku armii demokratycznej.

Samoloty
USA
w rękach
MARKOSA

PSL zgłasza współpracę ze stronnictwami bloku demokratycznego

(Dokończenie ze str. 1-ej)

Wszystkie osiągnięcia dotychczasowe Polskiej Ludowej, zmierzające do tego celu, w szczególności reformę rolną, nacjonalizację przemysłu i uspołecznienie, wymiany oraz rosnący zasięg planowej gospodarki w zakresie państwowym, spółdzielczym i prywatnym jesteśmy zdecydowani umacniać i rozwijać.

Uznajemy, że zasada władztwa politycznego i gospodarczego świata pracy znajduje najlepszy wyraz w demokracji ludowej, na zasadach której winna oprzeć się organizacja życia publicznego w państwie.

Tak, jak ludowy charakter państwa, jego zdobycze i realizacja ustroju sprawiedliwości społecznej nie byłoby możliwe bez demokracji ludowej, — tak z kolei demokracja ludowa nie byłaby możliwa bez sojuszu chłopsko - robotniczego, stanowiącego jej fundament i źródło siły.

Polskie Stronnictwo Ludowe stoi twardo na gruncie tego sojuszu, uznając go za wielką zdobycz warstwy robotniczej i chłopskiej demokracji i Polskiej Ludowej.

Stwierdzając, że PSL ma do spełnienia wielkie zadanie w dziedzinie kształtowania świadomości mas chłopskich i organizowania ich twórczego wysiłku w myśl zasad powyżej sformułowanych — oświadczamy, że jedność polityczną wsi uważamy za jeden z zasadniczych celów naszej działalności. Zgodnie z tym, już obecnie dążymy i nadal konsekwentnie będziemy dążyć do jedności działania z bratnim SL we wszystkich dziedzinach życia politycznego, gospodarczego i kulturalnego w zakresie państwa, instytucji publicznych i społecznych, zwłaszcza na odcinku wsi.

Poprzez naszą działalność, opartą na powyższych zasadach w polityce wewnętrznej i międzynarodowej, pragniemy osiągnąć jedność działania i jednolitą postawę ideowo - polityczną mas chłopskich, aby tą drogą przyspieszyć proces odbudowy państwa, wzmocnić demokrację ludową, wzmocnić sojusz chłopsko - robotniczy, wzmocnić Polskę Ludową.

W pracy tej dużą wagę przywiązujemy do konsekwentnej i zdecydowanej walki ze wszelkim wstępczstwem, pod jakąkolwiek maską występowałoby ono, a walkę tę rozpoczynamy od oczyszczenia przede wszystkim własnych szeregów, czego wyrazem jest akcja weryfikacyjna, obejmująca całe stronnictwo od władz naczelnych do kół gminnych.

100 tys. młodych robotników bierze udział w IV etapie współzawodnictwa pracy

WARSZAWA PAP — W niedzielę dnia 8 bm. odbędzie się w Katowicach narada przodowników młodzieżowego współzawodnictwa pracy ze wszystkich gałęzi produkcji. W konferencji uczestniczyć będą młodzieźowi przodownicy pracy woj. śląsko-dąbrowskiego oraz delegacja z całej Polski.

Konferencja podsumuje wyniki dotychczasowej pracy, przedyskutuje formy współzawodnictwa oraz zaplanuje pracę na okres najbliższy.

IV etap młodzieżowego współzawodnictwa pracy objął w chwili obecnej na terenie całego kraju ponad 100 tysięcy młodych robotników i robotniczek, pracujących w podstawowych gałęziach produkcji.

1500-tny statek w Szczecinie

SZCZECIN PAP. — Dnia 5 bm. wyszedł z portu szczecińskiego fiński statek „Inga I”, zabierając do Finlandii transport węgla w ilości około 2.000 ton. Jest to okleiny 1.500-setny statek, jaki zawinął do portu szczecińskiego od dnia 4 kwietnia 1941 r., tj. od czasu, gdy przybył tu pierwszy statek „Posejdon”.

Zasady powyższe, ustalone uchwałami ostatniej rady naczelnej PSL z dnia 16 listopada 1947 r., kładą kres nie tylko praktyce, ale i teorii polityki mikołajczykowskiej.

Dla zasad tych pozyskaliśmy poparcie nie tylko większości aktywnych działaczy PSL, ale także chłopskich szeregów stronnictwa, następstwem czego było bankructwo Śl. Mikołajczyka w stronnictwie, a w konsekwencji jego ucieczka.

W konsekwencji zwycięstwa platformy politycznej dawnej opozycji, za którą opowiedziało się większość, jej ideologia i program działania stały się podstawą działalności całego PSL, czego wyrazem były uchwały ideowo - polityczne rady naczelnej, zatwierdzenie działalności tymczasowego NKW i powołanie w tym samym składzie nowego.

Wprowadziliśmy w ten sposób PSL na nową drogę. Z przeszłości odrzuciliśmy wszystko, co wsteczne i szkodliwe, nie zatrzymując nic z programu i wielkiego obowiązku ruchu ludowego w walce o wyzwolenie człowieka, o demokrację i ludowe oblicze Polski. Te wartości będziemy rozwijać w oparciu o zasady ideowo - polityczne, które powyżej sformułowaliśmy i w ten sposób nasza droga, dzisiejsza droga PSL zmierza ku tym samym celom, które przysiężają całemu obozowi demokracji w Polsce, nasz wkład zaś wzmaga siły tego obozu, a przez to siły Polskiej Ludowej.

Naturalną konsekwencją tego stanu jest nasz udział w Komisji Porozumiewawczej Stronnictw Demokratycznych.

Chcemy w ten sposób nie tylko zadokumentować jedność obozu demokracji w Polsce, lecz stwierdzić podstawową prawdę, że w Polsce Ludowej chłop nie chce i nie może być w opozycji, bo to byłoby sprzeczne z interesem zarówno wsi, jak i Polskiej Ludowej. Chcemy ponadto wzmocnić twórcze siły Polskiej Ludowej i włączyć się do pracy we wszystkich dziedzinach polskiego życia, zwłaszcza tych, które dotyczą wsi i wymagają świadomego i czynnego jej uczestnictwa.

Górnicy polscy w obronie

Jedności międzynarodowego ruchu zawodowego

WARSZAWA PAP. — W szeregu kopalń Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego odbyły się w tych dniach masowe zebrania górników. Podjęto rezolucję, skierowaną przeciwko próbom rozbicia jedności Światowej Federacji Związków Zawodowych.

W jednej z uchwalonych rezolucji czytamy m. in.: „górnicy piętnują rozbijającą robotę agentów amerykańskiego imperializmu z Amerykańskiej Federacji Pracy i działalność

europiejskiej prawicy socjalistycznej. Próba rozbicia jedności proletariackiej jest próbą osłabienia światowego obozu demokracji i po koju.

Górnicy polscy deklarują swe pełne poparcie komisji centralnej Zw. Zaw. która stoi twardo na gruncie jedności światowego ruchu zawodowego.

Rezolucje tego rodzaju przyjęły m. in. zało gi kopalń: „Piaś”, „Andaluja” i „Ziemowit”.

De Gasperi prowokuje partyzantów

Zawieszenie organizac i wojskowych wywołało falę oburzenia we Włoszech

RYM PAP. — Rada ministrów uchwaliła dekret, zawieszający działalność organizacji wojskowych i półwojskowych. Dekret ten zalarmował koła demokratyczne, które liczą się z tym, że rząd de Gasperi zechce skierować ostrze tego dekretu przeciwko związkowi partyzantów włoskich.

Togliatti w wywiadzie udzielonym dziennikowi „Republica” podkreślił, że rząd nie miał podstawy prawnej do wydawania tego rodzaju dekretu. Prawo takie mogłoby przysługiwać jedynie przyszłemu parlamentowi.

Znany przywódca partyzantów Longo, zwołał telegraficznie nadzwyczajne posiedzenie członków komendy związku partyzantów włoskich ażeby zastanowić się nad utworzoną sytuacją. Równocześnie imieniem związku partyzantów wysłano telegram do prezydenta Włoch, domagając się aby nie dopuścił do tego, by opinia policji miała decydować o istnieniu organizacji b. partyzantów.

Prasa zaznacza, że dekret rządowy jest sprzeczny z przepisami konstytucji, która przewiduje, że rząd ma pełnić jedynie funkcje administracyjne do chwili wybrania parlamentu,

Tow. Andrzej Miliński

Nie ma już wśród nas „Dziadka Milińskiego”.

Jeszcze kilka dni temu żartował: „Ja chyba umrę na stojąco, a też nie wiem, czy będę miał czas na to”.

I rzeczywiście umarł na „stojąco” w czasie konferencji w Zw. Zaw.

Umarł tak jak żył: na posterunku, na którym postawiła go, klasa robotnicza. Jako 13-letni chłopak zaczął swą karierę robotniczą tkacką i bojowniczą. 15-letniego buntownika — Milińskiego wyrzucił Poznański za „arogankie” odnoszenie się. Wkrótce potem, w 1895 roku wstąpił do partii „Proletariat” a w 1898 r., po rocznym pobyciu w więzieniu do SDKP i L. Dalsze koleje Jego życia to właściwie koleje polskiego ruchu robotniczego: jego walk, zwycięstw i porażek. Strajki, lokauty, bezrobocie, rewolucja 1905-go roku, więzienia i zesłanie, wreszcie rządy sanacji i okupacja hitlerowska, wszystko to zamyka w sobie życie tow. Milińskiego. Ze śmiercią Jego odchodzi od nas żywy smutek naszych dziejów, burzliwych lat walki o wolność narodową i prawa klasy robotniczej, walk z zaratem i rodzimym wstępczstwem.

— Pamiętasz, wspominają towarzysze, co „Dziadek” opowiadał o Dzierżyńskim i Marchlewskim? A jak się dogadali z marszałkiem Rokossowskim, że razem z jego ojcem byli na zesłaniu?

Wiele przeżył i wiele widział „Dziadek” Miliński. Ale był on nie tylko żywą historią. Od pierwszej chwili wyzwolenia 70-letni działacz robotniczy z młodzieńczym zapałem stanął znów na swym posterunku pracy i walki. Jako sekretarz Rady Zakładowej stał się On sercem i duszą PZPB Nr 3.

Na emeryturę nie chciał „Dziadek” pójść za żadne skarby. W nieustannym kołowym tysiąca spraw wielkiej załogi fabrycznej i do brotliwym, mądrym uśmiechem rozstrzygał najbardziej zawikłane zagadnienia.

Wieloletnie doświadczenie i nieomylny Instykt klasowy podsuwały Mu zawsze rozwiązanie, najlepsze, jedynie słuszne.

W podaniu swym z prośbą o przyjęcie do PPR napisał tow. Miliński: „obowiązki na mnie nałożone wypełnię z całą sumiennością”

Wypełnił je rzeczywiście aż do końca, wypełnił je tak jak przystało członkowi Polskiej Partii Robotniczej, jak przystało staremu bojownikowi proletariatu.

Dnia 4 lutego b. r. zmarł nagle na posterunku pracy

tow. ANDRZEJ MILIŃSKI

sekretarz Rady Zakładowej P. Z. P. B. Nr 3, długoletni działacz związkowy, bojownik o wolność klasy robotniczej.

Cześć Jego Pamięci!

ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU ZAWODOWEGO
Pracowników Przemysłu Włókienniczego w Polsce

919-K

Wreszcie rzucił. Gracze gwałtownie pochylili się naprzód i natychmiast cofnęli się z głośnym westchnieniem, które wydobyło się jakby z jednej piersi. Rudy zbliżył i jęknął przez zaciśnięte zęby.

Na kościach czerniły się trzy oczka — pewna przegrana, gdyż dwójka wypada również rzadko jak dwunastka, a wszystko inne dobre było dla Chodźy Nasredina.

Potrząsając w ręce kości, w myśli dziekował opatrności, że tyle względów darowała jednego dnia. — Ale zapomniał o tym, że los jest zmienny i kapryśny i może z łatwością zdradzić tych, co się mu za bardzo naprzykrzają. Tym razem los chciał dać mu nauczkę i za naszedł — a raczej ogon ośla.

Odwróciwszy się tyłem do grających ośioł machnął ogonem, uderzwszy przy tym rękę swego pana, kości wypadły i w tejże chwili rudy gracz z krótkim jakby przyduszonym jękiem padł na tace, zakrywając sobą pieniądze.

Chodźa Nasredin wyrzucił dwa oczka. Długo siedział, jak skamieniały, bezdźwięcznie poruszając wargami — wszystko kołysało się i płynęło przed jego nieruchomym spojrzeniem i dziwne dzwonienie rozlegało się w jego uszach.

Nagle zerwał się, chwycił łaskę i zaczął walić ośła, biegnąc za nim.

— Przeklęty ośle, o synu grzechu, o śmierdzący gadzie i hańbo wszystkiego żyjącego na ziemi! — krzyczał Chodźa Nasredin. — Mało tego, że grasz w kości

za pieniądze swego pana, ale jeszcze przegrujesz!?

— Niech wypełźnie twoją podła skóra, niechaj wielki Allah ześle jamę po twojej drodze, abyś połamał sobie nogi! Kieżyż nareszcie zdechniesz i ja pozbędę się twojej gnuśnej mordy?!

Osiół ryczał, gracze zanosili się od śmiechu, a najgłośniej śmiał się rudy gracz, który ostatecznie uwierzył w swoje szczęście.

— Zagramy jeszcze raz — powiedział, gdy Chodźa Nasredin zmęczony i zdyszany odrzucił wreszcie łaskę. — Zagramy jeszcze raz, wszak posiadasz jeszcze 25 tangów.

Przy tym wystawił naprzód lewą nogę i zlekka nią poruszał na dowód wzgardy dla Chodźy Nasredina.

— Dobrze, zagramy! — powiedział Chodźa Nasredin i postanowił, że jako już stracił swoje 120 tangów, to nie ma sensu żałować tych dwudziestu pięciu.

Rzucił niedbale nie patrząc i — wygrał.

— Na wszystko! — zaproponował rudy i rzucił na tace swoją przegrana. I Chodźa Nasredin wygrał znów,

Ale rudy nie chciał wierzyć, że szczęście odwróciło się od niego.

— Na wszystko!

Tak powiedział siedem razy z rzędu i siedem razy przegrał. Taca pełna była pieniędzy. Gracze zamarli — tylko błysk w oczach świadczył o wewnętrzny ogniu, który ich pożerał.

— Nie możesz tak stale wygrywać, — chyba szatan ci pomaga! — krzyknął rudy. — Przecież ty musisz w końcu przegrać. Tu na tacy leży twoich pieniędzy tysiąc sześćset tangów. Czy zgadzasz się rzucić kości jeszcze raz na to wszystko? Oto pieniądze, które naszykowałem, aby kupić jutro na rynku towar do mego sklepu. — Stawiam te pieniądze przeciwko tobie.

Wyjął małą zapasową sakiewkę, rapieżoną nie srebrem a złotem. Pełna była ruppi, tillów i tumanów.

— Rzucaj na tace swoje złoto! — krzyknął rozgorączkowany Chodźa Nasredin.

Nigdy jeszcze w tej herbaciarni nie było tak wielkiej gry. Właściciel herbaciarni zapominał o swoich kościach z wodą, które już dawno kipiały, gracze dyszeli ciężko i nierówno.

Józef Niemiec

Wiceprezes „Społem“

Współzawodnictwo pracy w ruchu spółdzielczym

W kołach spółdzielczych z coraz większym zainteresowaniem omawiana jest sprawa udziału we współzawodnictwie pracy, które ogarnia obecnie już nie tylko cały przemysł, ale także rolnictwo.

Sprawa ta ma istotnie bardzo duże znaczenie nie tylko dla samej spółdzielczości, lecz dla całego kraju. Dzisiejsza spółdzielczość nie jest już bowiem przedwojennym kopciuszkim. Jest ona wielką siłą gospodarczą i społeczną. Obejmuje ona ewym zasięgiem pracy cały kraj, liczy 13 tys. spółdzielni, 20 tys. sklepów, około 1.000 różnych hurtowni, ponad 5.000 średnich i mniejszych zakładów wytwórczych, 342 wielkie fabryki i młyny. Spółdzielczość zatrudnia ponad 200.000 pracowników. Wartość produkcji spółdzielczej w 1947 roku przewyższyła 17 miliardów złotych, a obroty hurtowe i detaliczne wyniosły ponad 300 miliardów złotych.

Wciągnięcie tej wielkiej maszyny do współzawodnictwa pracy przyniesie naszemu krajowi wielkie korzyści materialne i moralne, przyczyni się do wzmocnienia sił wytwórczych i wydajności pracy nie tylko licznego aparatu spółdzielczego, ale również setek tysięcy gospodarstw rolnych oraz warsztatów rzemieślniczych i chałupniczych.

Jakie powinny być główne zagadnienia współzawodnictwa pracy w spółdzielczości?

Przed wszystkim powinno ono objąć sprawę planowania spółdzielczego, które dotąd nie poczyniło jeszcze należnych postępów. Planowanie to powinno objąć cały ruch od góry do dołu, od central aż do najdrobniejszych placówek dotowych spółdzielni. Zarówno bieżąca działalność każdej placówki, jak i jej inwestycje powinny być harmonizowane z planem całej spółdzielczości i z planem ogólnonarodowym. Nie można bowiem tolerować w tej dziedzinie żadnej anarchii. Gdy spółdzielnie z własnych środków budują nowe przedsiębiorstwa, powinny one budować to, czego na danym terenie potrzeba w ogólnym interesie kraju. Nie wolno tedy np. budować nowych młynów tam, gdzie istnieją już one w dostatecznej liczbie, gdy jednocześnie w danej miejscowości brak np. piekarni lub przetwórnicy owoców.

Obiektem współzawodnictwa należy uczynić sprawę obiegu towarowego i obiegu środków obrotowych spółdzielczości. Łączy się to z potrzebą ustalenia normatywnych remanentów towarowych, obrotowych itd.

Specjalnie ważnym zagadnieniem jest obniżenie kosztów handlowych. Trzeba ustalić jakiś górny pułap tych kosztów dla każdej dziedziny i walczyć o doprowadzenie rzeczywistych kosztów handlowych do zdrowego maksimum. Dotąd np. mamy w spółdzielczym handlu hurtowym nadmierne koszty, niewiele odbiegające od kosztów handlu detalicznego.

Dzięki współzawodnictwu pracy będziemy mogli uporządkować tę nader ważną dziedzinę.

Dalszym obiektem współzawodnictwa spółdzielczego powinny się stać zagadnienia oszczędnościowe. Musimy w ruchu spółdzielczym zlikwidować wszelkie przerosty biurokratyczne, zmniejszyć personel do uzasadnionego minimum, skasować zbędne agendy i koszty reprezentacyjne. Potrzeba nam więcej prostoty i skromności w aparacie, więcej ostrożności w wydawaniu grosza spółdzielczego!

Aby osiągnąć przełom na tym odcinku trzeba będzie znacznie bardziej zaktywizować samorząd spółdzielczy jako czynnik kontroli na wszystkich szczeblach organizacji. Komisje rewizyjne i rady nadzorcze powinny systematycznie zwalczać wszelkie przerosty i nadwyżki.

Dalej istnieje kwestia manco. W 1947 r. spółdzielnie miały tylko w dziale artykułów reglamentowanych manco wartości 15 milionów złotych. W dziale towarów wolnorynkowych manco wyniosło około 200 milionów złotych tylko w detalu. Te olbrzymie straty pochodzą z lekkomyślności i marnotrawstwa, z niezajomości zawodu i towaroznawstwa, a niekiedy po prostu z nadużyć.

Współzawodnictwo powinno tedy objąć jako jeden z ważnych punktów walkę ze stratami. Obniżenie manco trzeba będzie premiować. Osobny problem stanowi sprawa cen. Wprawdzie dla większości artykułów pierwszej potrzeby ustalono już państwowe ceny i marżę zysku zarówno w hurcie, jak i w detalu, ale w stosunku do wielu innych towarów praktykowane jest nadal ustalanie ceny i stopy zysku „na oko”. Spółdzielczość musi sama we własnym zakresie uporządkować sprawę wszystkich cen i marż, włączając realizację tego zadania jako ważny punkt współzawodnictwa.

Jego królewska mość Dolar

Zmierzch morskiej potęgi Anglii

Rule Britannia — panuj, Brytanie — to początkowe słowa starodawnej i narodowej pieśni brytyjskiej opiewającej panowanie Albionu na morzach.

Dźwięki tej pieśni towarzyszyły Nelsonowi pod Abukirem i Trafalgarem. Te słowa rozbrzmiewały w ciągu stuleci na wszystkich morzach i we wszystkich niemal portach świata.

Przy akompaniamencie „Rule, Britannia” i wystrzałów armatnich torowali w dalekich krajach drogę imperializmowi angielskiemu, chcieli konkwistadorzy, a potęga Wielkiej Brytanii od lat dominowała na morzu.

Setki okrętów wojennych i tysiące statków handlowych budowało i rozszerzało potęgę imperium brytyjskiego „uszcześliwiając” setki milionów „tubylców” — wytworami „Zachodniej kultury”. Miliardy dolarów przysparzały one corocznie Anglii.

Marynarka stała się w Anglii najbardziej szanowaną profesją. Dzieci marzyły o pracy na morzu. Starcy tęsknili do niej.

Tak jednak jest na świecie, że wszystko stopniowo przemija.

Pierwsza wojna światowa podważyła po-

W dziedzinie produkcji spółdzielczej zagadnienia współzawodnictwa obejmują te same sprawy, jakie wysunęły się w przemysle państwowym. Jest jednak pewna dziedzina, która specjalnie obchodzi zakłady spółdzielcze. Górnik wydobywając lub sortując węgiel dba o jakość tego węgla bez względu na to dla kogo produkt jest przeznaczony. Zakłady spółdzielcze produkują jednakże dla konsumenta, który przeważnie znajduje się tuż, na miejscu. Preto zakłady te muszą stale i bardzo pilnie badać potrzeby i wymagania rynku. Mieliśmy pod tym względem charakterystyczne doświadczenie. W 1946 roku nasze zakłady przez inercję nadal produkowały tzw. „okupacyjną” marmoladę, której publiczność miała już dosyć, żądając lepszych gatunków, o większej zawartości cukru. Ale zakłady nie liczyły się z życzeniami konsumentów i w rezultacie dużo wyprodukowanej marmolady trzeba było wyrzucić.

Produkcja spółdzielcza ma jednak niemało przykładów i dobrej organizacji pracy, pod-

wyższenia zdolności wytwórczej zakładów i podniesienia wydajności pracy (kilka takich przykładów dają zakłady w Kielcach). Ale trzeba, żeby zarówno o złych i dobrych wynikach wiedział cały aparat wytwórczy spółdzielczości, aby wszyscy pracownicy, mogli ze złych i dobrych przykładów wyciągnąć wnioski dla własnej pracy praktycznej. Toteż walkę o wysoką jakość produkcji i dostosowanie się do potrzeb rynku należy uczynić punktem współzawodnictwa pracy.

Odrębną i bardzo ważną sprawą wyciągu pracy powinno się stać współzawodnictwo między centralami, okręgami, powiatami i spółdzielniami dotowymi o powiększenie kapitałów własnych, a przede wszystkim udziałów członkowskich.

Obejmując tak szeroki wachlarz spraw i interesów współzawodnictwo przyczyni się do pogłębienia pracy spółdzielczej, do utrwalenia obecnych i wywalczenia dalszych sukcesów.

legę W. Brytanii na morzu. Druga wojna zdruzgotała ją. Najpiękniejsze i największe okręty brytyjskie legły na dnie morskim.

Miejsce Wielkiej Brytanii na morzu oddawna starały się zająć USA „dziecię nieprawego łoża”, parweniuz z za Atlantyku. W latach 1941—44 — Bandera amerykańska wyprzedziła „na kilka długości” flagę angielską.

Sytuacja ta stała się dla Anglików, nawykłych do traktowania mórz, jak swoich wód wewnętrznych, bardzo przykra, a nawet, powiedzmy sobie, upokarzająca. Opracowywano więc plan rozbudowy floty handlowej.

Tymczasem jednak rosły w Anglii bez przerwy powojenne tarapaty gospodarcze, a jednym z ich źródeł było zmniejszenie się do pływu dewiz z tytułu przewozów morskich.

I oto na scenie ukazał się wujaszek Sam, który potrzęsając chytrze workiem dolarowym zapowiedział, że gotów jest pomóc i Europie, i Anglii, ale pod warunkiem, że „wszyscy będą rozsądni” i że „będą odbudowywać się według planu”.

Narodom Europy odrazu nasunęło się pytanie, dlaczego sferę reakcyjne Stanów Zjednoczonych, które jak ognia boją się gospodar-

ki planowej u siebie w kraju, deklamują o „planie europejskim”.

Odpowiedź na to pytanie nastąpiła jednak szybko, niż niejedną się spodziewał. Wśród wielu innych warunków, które amerykańskie po stawili, zażądali oni również zaprzestania budowy okrętów na cztery lata. „Zakaz” ten dotyczy przede wszystkim Wielkiej Brytanii. Warto podkreślić, że przemysł okrętowy należy do najpotężniejszych gałęzi przemysłu w Anglii, i że w chwili obecnej kieruje 30 procent swej produkcji na eksport.

Harriman i jego wspólnicy twierdzą, że za dużo już okrętów na świecie i że dalszy rozwój budownictwa okrętowego w Anglii może spowodować „nadprodukcję”.

Rząd Bevin-Atlee, który zdradza nie tylko klasę robotniczą, ale i interesy Anglii, go tów jest, oczywiście przyjąć te warunki, nie zwracając uwagi na rozgorzyczenie wśród całego narodu, ani nawet na pretensje bliższych mu skądinąd sfer kapitalistycznych, związanych z przemysłem stoczniowym. Kto zamienił dewizę „Rule Britannia” na „Rule Dollar” nie może zwracać uwagi na „drobiazgi”.

I dlatego na wszelki wypadek, nie czekając na przydział dolarów, zmniejszono na rok 1948 przydział stali dla przemysłu okrętowego.

Ale oto pęka bomba. „The Sunday Times” publikuje artykuł, w którym omawia program rozbudowy floty amerykańskiej. Okazuje się, że Stany Zjednoczone zamierzają w ciągu najbliższych 6 lat wybudować 46 „linowców”. Wśród nich znajdują się statki o wyporności przekraczającej 50000 ton, największe na świecie. Musi również wzrosnąć ilość tankowców i statków innego typu.

Upokarzająca dla Wielkiej Brytanii przewaga USA na morzu ma wzrosnąć i utrwalić się.

Zanosilo się na to, że cała ta historia nabierze pewnego rozgłosu. Prasa angielska jednakże milczy.

Dewiza „panuj dolarze” święci na razie w Wielkiej Brytanii swe triumfy. Czy na długo?

Wiktor Lemiesz

Interpelacje naszych Czutelników

Podczas ferii w przedszkolach

Ob. Redaktorze!

Pragnę za pośrednictwem „Głosu Robotniczego” zwrócić uwagę kompetentnych czynników na sprawę, która niezawodnie żywo obchodzi szeroki ogół pracowników. Chodzi mi o ferie świąteczne w przedszkolach. Skończyły się już wprawdzie wakacje zimowe, ale przecież niezadługo będą znowu święta wielkanocne i znowu rodzice będą w kłopotcie, co robić z dziećmi, gdy zakłady pracy są czynne, a szkoły świętują? Moja żona zwróciła się przed Bożym Narodzeniem do administracji fabrycznej o zwolnienie jej z pracy na czas, gdy przedszkole będzie nieczynne, ale nie nie wskórała — fabryka musi przecież wykonać swój plan produkcji,

maszyny nie mogą stać bezczynnie przez 17 dni. Pytam wobec tego, co mają robić rodzice, jeżeli oboje pracują i nie mają absolutnie nikogo, kto zaopiekowałby się dziećmi?

Myślę, że przy dobrej woli można byłoby znaleźć jakieś wyjście z tej sytuacji. Jeśli to nie jest możliwe, aby nauczycielki przedszkoli pracowały w tych samych okresach, co robotnicy i urzędnicy, to przynajmniej niechby zajął się dziećmi jakiś personel zastępczy.

MICHAŁ CZATYRBOK

Przewodniczący Koła Rodzicielskiego IX przedszkola Miejskiego przy ul. Wojska Polskiego Nr. 136.

Ostatnie dni Hitlera

(ciąg dalszy)

Jedziemy przez boczne uliczki. Są względnie mniej zburzone. Dojrzałem wśród zgłiszcz poszarpany dzwon... Jest to stary dzwon z historycznego kościoła w Poczdamie. W tym właśnie kościele Adolf Hitler dokonał symbolicznego aktu chrztu swojej Trzeciej Rzeszy... Po tym akcie — ślubował nad grobem Fryderyka Wielkiego... Kościół leży w gruzach, pęknięty dzwon — przy drodze... Prawdziwy lecz smutny obraz Trzeciej Rzeszy Hitlera...

Mijamy zniszczone i spalone miasto. Widok się zmienia. Przedmieścia Poczdamu stoją prawie całe. Grobowa cisa panuje w otoczonych pierścieniem ogrodów osamotnionych willach. Słynie „Sans Souci” również jest nietknięte. Ale ludzi tu prawie nie widać. Zdażyli już uciec...

Docieramy w milczeniu do naszej nowej siedziby — Eiche. Zaczynamy się urządzać. Z góry wiemy, iż niedługo zagrzejemy tu miejsca... Wszak lawina nieprzyjacielska ciągle posuwa się gwałtownie naprzód. Gdy już o 8-ej wieczorem względnie zdołaliśmy się urządzić, wraca z narady ogromnie zmęczony i przygnębiiony baron Freytag... Informacje jego są smutne...

Mija noc, a z rana zaczynają już krząćć uporczywie pogłoski, iż nas stąd przeniosą do Rheinsbergu. A później może dalej gdzieś w okolice Lubeki W Lubeca — są moja żona i dziecko... Ale jakoś nie wierzę w to, abym mógł ich tak prędko zobaczyć... A czy zobaczę ich jeszcze w ogóle?...

Przychodzi nowy rozkaz. Tym razem od ge-

nerała Delewsema Mam zorganizować obronę własną naszego sztabu. Nie jest to łatwe do wykonania. Z kilku poszczególnych maszyn „sklejam” coś w rodzaju zwiadu czołowego. Wystawiam posterunki na odcinkach północnych i zachodnich. Zbieram kompanię bojową. To wszystko, co mogę uczynić. Ale i to nie jest łatwe w panujących obecnie warunkach rozpaczliwej apatii w chaosie morza uchodźców które stale się powiększa i wnosi straszliwą dezorganizację...

ROZKŁAD ARMII

W dniu 23 kwietnia znowu jest ciepło i pogodnie. Rano nadchodzi z Kancelarii Rzeszy rozkaz dla Loringhoveza... Wzywają go tam natychmiast. Musi zabrać ze sobą niezbędne na kilka dni rzeczy. Wiemy, co oznacza ten rozkaz... Freytag wie o tym także. Zegnamy się z nim. Jest niewymownie paskudnie na duszy...

Gdy wychodzę na szosę, aby sprawdzić posterunki widzę iż do uchodźców już się przylączyli żołnierze. To znaczy, że armia znajduje się w stanie rozkładu. Z początku spotykam małe grupki żołnierzy, lecz później liczba ich wzrasta... Niektórzy z nich mają jeszcze broń, ale nie jest to już wojsko. Wygląd mają apatyczny głowy pochylone ku ziemi, nie patrzą na nikogo... Wśród tych uciekających żołnierzy jest sporo rannych. Mają praworyczne opatrunki. Uciekają wraz z kobietami i dziećmi...

Wzywa mnie znowu do telefonu generał Detlewesen. Mam niezwłocznie stawić się do nie-

go osobiście. Zbliża się godzina 17. Punktualnie o 17-ej wchodzi do gabinetu generała.

Jest to wysoki człowiek o bardzo nerwowych ruchach i niespokojnej twarzy. Spotykamnie, stojąc przy biurku. Każę zbliżyć się do siebie i wyciąga na powitanie rękę. Po tym zaczyna mówić. Stoję znieruchomością, gdyż wiem, iż słowa generała decydują o moim losie, o życiu i — śmierci. Detlewesen patrzy mi prosto w oczy i cicho mówi:

— Generał Krebs rozkazał mi zakomunikować Panu, iż wzywa go niezwłocznie do schronu Fuehrera. Musi pan zabrać ze sobą swoje rzeczy. Będzie pan pomagał baronowi Loringhovenowi. Mam wrażenie, iż pan zdaje sobie sprawę ze znaczenia tego rozkazu?

Generał zbliża się wprost do mnie i ciągnie dalej:

O ile nastąpi chwila, że Rosjanie wtargną do Kancelarii — to gazociąg zacznie działać... Moja rada! Wyjść wtedy na plac Wilhelma i zginać, jak przystoi żołnierzowi... Czy pan ma jakieś życzenia? Proszę mówić. Postaram się je spełnić! Ostatnie słowa są wypowiedziane bardzo cicho. W pokoju jest również cicho. Po pauzie lakonicznie podaje generałowi adres żony.

ZGROZA I NIEBEZPIECZEŃSTWO

W milczeniu salutuję i odchodzę. Gdy już się znalazłem za drzwiami, dopiero wtedy zrozumiłem grozę i niebezpieczeństwo mojej sytuacji.

Przez sekundę stałem w długim, ciemnym korytarzu. A więc czeka nas właśnie taka śmierć... To było zupełnie coś innego niż to, do czego wszyscy byliśmy przyzwyczajeni w mniejszym lub większym stopniu w twardej warunkach frontu. Tam, na przednich liniach, nie prosto nie mieliśmy czasu do namysłu. Nie-

z nas nie myślał o przyszłości, nawet o śmierci. Nie było to możliwe w gorące życie frontowe. Wiedzieliśmy tylko, że spełniamy swój obowiązek, że mamy przeciw sobie wroga a obok przyjaciół i kolegów... Jakież tu mogły powstawać pytania, myśli i rozważania? Ale zginać z całą świadomością, że się ginie, zginać w śmiertelnym pokoju, licząc samemu dłużej się godziny, w ciągu których ma nastąpić powolna ohydna śmierć — to było coś innego... Realna rzeczywistość takiej właśnie śmierci wydawała mi się okropna. Lecz byłem także żołnierzem i musiałem wypełnić swój obowiązek. Otrzymałem rozkaz jasny i lakoniczny.

Mimo woli jednak zwlekałem z wykonaniem tego rozkazu. Podświadomie prawie chciałem wygrać na czasie. Powoli zacząłem przygotowywać się do drogi. Jest mi niezwykle ciężko, zbieram wszystkie rzeczy, żegnam wszystkich, co pozostają w sztabie. Pożegnanie jest krótkie, lecz wymowne. Każdy po prostu ścisną mi w milczeniu dłoń, gdyż każdy wie, iż więcej się nie zobaczymy... Lecz czas leci. Muszę wyjeżdżać.

W DRODZE DO ŚMIERCI

Droga nie jest zbyt długa. Muszę przejechać przez Poczdam, Nedlitz, Krampnitz, Kladow... Istnieje również krótsza droga przez Wannensee i Dahlen. Lecz uprzedzają mnie, że Rosjanie już odcięli tę drogę. Jest już późno i ciemno. Na ewentualnego przenika mnie zimno. Decyduje się jechać drogą okrężną.

Wszędzie dokoła pusto. Na szosie nikogo nie ma. Fale uciekinierów spłynęły dalej na zachód. Nie słychać również odgłosów walki. Ruiny i pustka.

Jadwiga Siekierska

W rocznicę Wiosny Ludów Rok 1848

Poniżej zamieszczamy pierwszy z cyklu artykuł, poświęcony Roczniczy Wiosny Ludów.

I.

Rewolucyjna przeszłość zapładnia teraźniejszość. Jeżeli cywilizacji społeczeństwa burżuazyjnego XIX w. przyswiecały idee Wielkiej Rewolucji Francuskiej, to pierwszym zwiastunem narodzin nowej, socjalistycznej cywilizacji, o którą rozpoczął walkę proletariatus — była właśnie rewolucja 1848 roku.

Nowe życie rodzi się w mękach. Rok 1848 zapoczątkował ciemną i krwawą drogę samodzielnego ruchu robotniczego. Klasa robotnicza już nieraz przed tym szła w pierwszych szeregach walczących o demokrację i wolność człowieka.

Wiadomo, że robotnicza dzielnica Saint-Antoine w Paryżu była postrachem arystokratów a później i burżuazji w okresie Wielkiej Rewolucji. Wiadomo, że robotnicze sekcje Komuny paryskiej były głównym oparciem jakobinów w ich walce z żyrondykami.

Wiadomo również, że w rewolucji 1830 r. w Paryżu robotnicy byli decydującą siłą, jak wiadomo, że czartyści wraz z Trade-Unionami w Anglii wywalczyli (mimo odniesionych porażek) pewną demokratyzację prawa wyborczego i 10-godzinny dzień pracy.

Ale we wszystkich tych walkach klasa robotnicza nie zrywa jeszcze pewiny, łączącej ją z obozem demokracji burżuazyjnej. „Na tym więc szczyśle — powiada Marks i Engels w „Manifestie Komunistycznym” — proletariusze zwalczają wrogów, swoich wrogów — pozostałości monarchii absolutnej, właścicieli ziemskich...” Ruch robotniczy jest wtedy wysuniętą naprzód czołową demokracjonalną ofensywą burżuazji przeciwko — feudałizmowi.

Przełomowym dla ruchu robotniczego na całym świecie okazał się 1848 rok, bo wtedy proletariatus próbował samodzielnie stawiać swe pierwsze kroki, przez walkę dochodząc do świadomości swych odrębnych celów.

1848 ROK W PARYŻU

Rewolucja wybuchła w lutym 1848 r. w Paryżu. Poczynając od synnego zdobycia Bastylii 14 lipca 1789 r. przed lud Paryża, Francja raz po raz odmładzała staruszkę historię zastrzykiem coraz to nowych rewolucji. 1789... 1830... 1848 rok ognistymi zgłoskami zostały zapisane w dziejach nie tylko Francji, ale i całej ludzkości. Jeżeli w XIX w. Francja wyprzedzała Europę, to Paryż wyprzedzał Francję.

We Francji przed 1848 r., za czasów „króla-burżua”, Filipa Orleańskiego, na nieczystych aferach bankowych i machinacjach spekulacyjnych tuczyły się jedne fortuny, pękały inne. „Wówczas — jak powiada Marks — ludzkie wzbogaciły się nie dlatego, że rozwijała się produkcja, ale przez sprytne przywłaszczanie cudzego bogactwa”. Był to okres panowania finansowej burżuazji. W opozycji do rządu stały nie tylko najbardziej poniżone, wyzyskiwane warstwy społeczeństwa, ale i drobno-mieszczanstwo, i chłopci, i nawet warstwy średniej, przemysłowej burżuazji. „Myślni obalili jarzmo tyranów rodowej arystokracji, żeby się stać ofiarami jarzma arystokracji finansowej” — pisał Colonne, autor popularnej broszury.

W odpowiedzi na żądanie reformy wyborczej (wysoki cenzus majątkowy pozbawiał większość społeczeństwa francuskiego udziału w wyborach), minister Guizot odpowiedział cynicznie: „Wzbogacajcie się panowie, będziecie mieli prawo wybierać”.

To jak ogień rzucony do prochu spowodowało wybuch rewolucji. Na barykadach rewolucji lutowej w Paryżu walczyli przeważnie robotnicy, lud Paryża. Z owoców zwycięstwa skorzystała przeważnie burżuazja. Przedstawiciele robotników w Rządzie Tymczasowym — Albert i Blanc nie zmienili burżuazyjnego oblicza rządu.

Prawdziwy dramat rewolucyjny rozegrał się dopiero po zwycięstwie w lutym.

Robotnicy byli panami sytuacji. Wtedy zrodziła się pieśń: „Zdejmy kapelusze przed czapką.

Odczyty - wystawy - premiery

Po trwającej obecnie wystawie plastyków łódzkich, w nadchodzącą niedzielę w Miejskiej Galerii Sztuki w parku Sienkiewicza nastąpi otwarcie wystawy prac profesora Akademii Warszawskiej, Jana Cybisa. Wystawa obejmuje szereg prac, wykonanych olejem i akwarelami. Następną będzie wystawa, na którą zgłęzą prace Związku Plastyków Wybrzeża, po niej przyjedzie do Miejskiej Galerii Sztuki ciesząca się ogromnym powodzeniem w Krakowie Wystawa Sztuki Ludowej. Wreszcie zobaczymy w Miejskiej Galerii Sztuki pokaz artystycznego wnętrza.

Wzorem cieszących się zasłużonym powodzeniem wieczorów literackich, jeszcze w tym miesiącu zainicjowane zostaną odczyty z dziedziny malarstwa. Odczyty te, wygłaszane przez wybitnych artystów-plastyków, rozpocznie wykład profesora Wegnera w Miejskiej Galerii Sztuki w parku Sienkiewiczym.

na kolana przed robotnikiem”. Jak mówi Marks — wszyscy rojalści ze strachu stali się republikanami.

W lutym właśnie ukazał się „Manifest Komunistyczny” — pierwsza jaskółka socjalizmu naukowego, zwiastująca wielką misję historyczną proletariatus. Ale trzeba było jeszcze długich lat walki, aby idee „Manifestu” zaczęły żyć w czynnie.

Wtedy w rewolucyjnej postawie robotników była naiwność ludzi uczciwych, brak przeorności ludzi niedoświadczonych politycznie. Męstwo i odwaga — bez jasnego celu działa-

nia. Rewolucyjny zapal — nie ujęty w karby jednolitej partii politycznej. Osamotnione bohaterstwo robotników w dni czerwcowe, bez wspierającej dłońi chłopów i drobno-mieszczanstwa.

Siła robotników łączyła się z ich słabością. Doskonałe wykorzystania to burżuazja dla swych celów.

Rewolucyjnym frazesem, patetyczną deklamacją o powszechnym kochajmy się, burżuazja maskowała swoje odstępstwo od rewolucji. Jej strach i płaszczenie się przed proletariatem po dniach lutowych „natchnął” ją do taktyki podstęp.

Plotka i oszczerstwo, prowokacja i demagogia, podstęp i groźba — wszystko to było

puszczone w ruch, aby izolować proletariatus od jego naturalnych sojuszników — chłopów i warstw średnich, spowodować ponowne wystąpienie robotników, osamotnić ich w walce i w potokach krwi zdusić opór robotników.

W czerwcu 1848 r. na prowokacyjną uchwałę rządu o rozwiązaniu Warsztatów Pracy (które zatrudniały tysiące bezrobotnych), robotnicy odpowiedzieli wznoszeniem barykad, bohaterską walką na barykadach czerwcowej rewolucji.

Różnica między rewolucją lutową a czerwcową polegała na tym, że w lutym — jak mówi Marks — „robotnicy zdobyli republikę burżuazyjną a podczas dni czerwcowych walczyli przeciwko burżuazji”.

Wojna która było kataklizmem

Ogrom potwornych strat i zniszczeń

47 milionów ofiar — Szkody materialne na sumę 5 bilionów fr. szwajc.

W czasopiśmie zagranicznym ukazało się ostatnio sporo danych statystycznych, obrazujących bezprzykładne rozmiary zniszczenia, wywołanego na skutek drugiej wojny światowej. Aczkolwiek dane te nie są jeszcze całkowite i dokładne, pozwalają przecież nabrać

pojęcia, czym była dla narodów świata katastrofa, rozpełniona przez faszyzm niemiecki.

ZNISZCZENIA BIOLOGICZNE

tj. straty w ludziach przedstawiają się, jak następuje:

35 lat pracy dla sztuki polskiej Jubileusz Teatru Polskiego w Warszawie

Przed 35 laty, 28 stycznia 1909 roku, Arnold Szyfman wszczął starania wśród społeczeństwa polskiego o zebranie funduszy na budowę Teatru Polskiego w Warszawie. W trzy lata później rozpoczęły roboty ziemne, a w kwietniu nastąpiło poświęcenie kamienia węgielnego. W rekordowym czasie, w ciągu niecałego roku, 19 stycznia 1913 roku, Teatr Polski rozpoczął swoją działalność wystawieniem „Irydiona” w reżyserii Szyfmana, który powołany został na stanowisko dyrektora Teatru. Od pierwszej chwili swego istnienia poszedł Teatr Polski po linii najbardziej artystycznej twórczości, skupiając wokół siebie najznakomitszych aktorów sceny polskiej.

Na przestrzeni lat przesunęli się tam aktorzy tej miary co: Przybyłko-Potocka, Wysoccka, Brydziński, Jaracz, Zelwerowicz, Solski, Leszczyński, Węgrzyn, Frenkiel, Junosza-Stę-

powski i Węgierko. Dekoratorami Teatru byli: Wincenty Drabik i Karol Frycz. Kierownikiem działu muzycznego był Henryk Opieński. W ciągu 35 lat istnienia w Teatrze Polskim wystawiono 400 utworów, zarówno z zakresu literatury klasycznej, jak i współczesnej. Odliczając okres okupacji, Teatr Polski dał 11.165 przedstawień, wszystkich na wysokim poziomie, stanowiących chlubę naszego życia teatralnego.

Po 35 latach niewielka tylko garstka pracowników z tych, którzy uczestniczyli w pierwszym sezonie Teatru Polskiego, czynna jest jeszcze w chwili obecnej. Są nimi: Arnold Szyfman, Seweryna Bronisłówna, Maria Duleba i Aleksander Zelwerowicz z zespołu artystycznego oraz W. Materko, Fr. Plochodzki, E. Radomski i St. Romańczuk z technicznego zespołu.

Łaska pańska na pstrym koniu jeździ...

Krótko trwała kariera „bizońskiego” dygnitarza

Charakterystyczny przyczynek do anglosaskich metod w Zachodnich Niemczech

Pisaliśmy kilka dni temu o mianowaniu dra Johanna Semmlera na stanowisko przewodniczącego Rady Gospodarczej Bizoni, podając przy tym szereg szczegółów z hitlerowsko-bankierskiej przeszłości tego pana. Tę „karierę” — jak się zdaje — Semmler zyskał sobie właściwie względy amerykańskiej władzy okupacyjnych, — ale, że „łaska pańska na pstrym koniu jeździ”, więc nie długo pełnił bizoński dygnitarz swój wysoki urząd.

W sposób szybki i bezapelacyjny Semmler otrzymał dymisję z rąk anglosaskich protek-

torów, naraził się im bowiem przemówieniem, wygłoszonym na zjeździe gospodarczym w Erlangen, gdzie wypowiedział parę słów prawdy w sprawie polityki żywnościowej władz okupacyjnych.

Stwierdzając, że naród niemiecki bardzo drogo płaci za import żywności amerykańskiej, Semmler wyraził się: „Oczekuje się od nas, że będziemy się rozpyliwać w podziękowaniach, wielki czas jednak, by politycy niemieccy przestali mówić „dziękuję” za tzw. dodatkowe dostawy żywności. Placimy za nią drogą, zarów-

no naszym eksportem, jak i dolarami, zarabianymi przez naszych robotników”.

Te twierdzenia nie przypadły, oczywiście, do gustu anglosaskim szefom okupacyjnym. Zdymisjonowali więc czymprędzej Semmlera, zaś korespondent agencji Reutersa w związku z tym zaopiniował: „Konieczność interwencji szefów alianckich w sprawie tej dymisji nie stawia bynajmniej administracji frankfurckiej w dobrym świetle”.

Dymisja Semmlera wywołała żywą reakcję w stronnictwie „chrześcijańsko - demokratycznym” (C.D.U.), do którego Semmler należy. Komitet Wykonawczy tej partii powziął mianowicie następującą uchwałę: „Trudno pomyśleć, aby tego rodzaju metody mogły przyczynić się do pozyskania ludności Bizoni dla pełnej poświęcenia współpracy w ramach planu Marshalla. Zdymisjonowanie dyrektora Rady Gospodarczej zostało przeprowadzone w taki sposób, że Radzie nie dano nawet możności wyrażenia swego zdania. Procedura ta wskazuje, że wszystko co mówiono o wolności i demokracji, nie stosuje się bynajmniej do tego wypadku”.

Wprawdzie chadecy niemieccy nie zbyt są uprawnieni do wyrokowania w sprawach „wolności i demokracji”, tym razem jednak wyjątkowo trzeba im przyznać rację Dymisja Semmlera, jej przyczyny i jej echa rzucają wiele charakterystycznego światła na metody polityczne, stosowane przez Anglosasów w Niemczech Zachodnich. Istotą tych metod jest brutalność i egoizm, bezwzględność i cynizm.

B. D.

Sukcesy polskich artystów w ZSRR

Z wielkim uznaniem pisze prasa sowiecka o koncertach, jakie ostatnio dał w Moskwie Grzegorz Fitelberg i Eugenia Umińska. Fitelberga określa krytycy, jako artystę o wielkiej, wyrazistej indywidualności, który poprowadził koncert z entuzjazmem i ogniem wewnętrznym. „Od pierwszych taktów wstępnych, pisze krytyk radziecki „dyrygent owładnął niepodzielnie uwagą słuchaczy.” Umińska, zdaniem krytyków, jest najwybitniejszą skrzypaczką polską i odznacza się dużą swobodą i subtelnością. Na indywidualność znakomitej skrzypaczki składa się głęboka muzyczność, wysoka kultura, doskonała technika i całkowite panowanie nad stylem.

Ogromny sukces naszych muzyków według opinii czasopism radzieckich, jest dalszym dowodem wzmocnienia przyjacielskich stosunków między bratnimi narodami Z.S.R.R. i Polski.

ORGAN BIURA INFORMACYJNEGO 9-ciu PARTJI »O TRWAŁY POKOJ Nr 5 O DEMOKRACJĘ LUDOWĄ«

w języku rosyjskim i francuskim — już do nabycia w cenie zł. 10 we wszystkich Oddziałach Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „PRASA” i w Oddziałach „CZYTELNIKA” Skład główny w Warszawie w Wydziale Kolportażu RSW „Prasa” przy ul. Smolnej 12. — Tel. 871-80 733b

Fabryka — wzór nowoczesnej techniki

Wielkie przemiany w PZPB Nr 21

Niejednego musiało zastanowić, dlaczego o PZPB Nr 21 cicho jest ostatnio, jakby nikim został. Nie ma o nich wzmianki ani w tablicy zwycięzców, ani w listach nagrodzonych przodowników pracy, a tylko w kronice świetlicowej pojawia się co tydzień krótka notatka: dziś w PZPB Nr 21 wykład taki, a taki...

— Klepsko im widać idzie po porażce — myśli sobie człowiek mimowoli. A tymczasem pozory mylą. CZPWi postanowił uczynić z tych zakładów fabrykę — wzorową.

Rozmawiamy ze „szlabem” fabrycznym, który przygotowuje teraz wielkie przemiany.

NA NOWEJ BAZIE TECHNICZNEJ

— Na nowej bazie technicznej — tłumaczy mi inż. ob. Hejman — osiągniemy ogromne zwiększenie wydajności pracy z równoczesnym zredukowaniem wysiłku fizycznego pracownika. Praca będzie przerzucona z ludzi na maszyny.

Jakież będą te nowe urządzenia? Wyliczymy tylko najważniejsze, bo i te wystarczą, by przekonać się, że w PZPB Nr 21 szykuje się prawdziwa rewolucja techniczna. A więc: 1) specjalne przyrządy pozwolą utrzymywać na salach zawsze tę samą temperaturę i procent wilgotności, zapewniając równocześnie stały dopływ świeżego powietrza. Jakże to ma znaczenie nie tylko dla zdrowia robotnika, ale i dla ułatwienia pracy, wiedzą dobrze wszyscy tkacze i prządki. 2) Tryskacze przeciw-pożarowe zapewnią robotnikom bezpieczeństwo pracy i, oczywiście, uchronią fabrykę od klęsk pożarowych i dadzą poważną oszczędność na składkach asekuracyjnych. 3) Wszystkie krosna będą automatyczne (będzie ich razem 250).

4) Przędznie zostaną zaopatrzone w aparaty pneumatyczne, wysysające urwaną nitkę, co ogromnie ułatwi pracę przadek. 5. Tak samo pneumatycznie będzie się odbywało czyszczenie zgrzeblarek. 6) Maszyny będą miały napęd indywidualny. Zwiększy to ogromnie bezpieczeństwo pracy i ułatwi ją, dając robotnikowi swobodę ruchów, nie mówiąc już o usunięciu dotychczasowej zmyry rwących się i rozciągających bez przerwy pasów. 7) Tzw. konwejer i dźwigi mechaniczne uwolnią pracowników od dźwigania wielkich ciężarów, będą przenosiły wagi osnowowe i nasadzają je na krosna. 8) Wzmocnione oświetlenie również przyczyni się do usprawnienia i ułatwienia pracy i zmniejszenia ilości odpadków.

REORGANIZACJA PRODUKCJI

Z samego wyliczenia tych zmian technicznych wynika jasno, że kompletnej reorganizacji ulegną również i wszystkie procesy produkcyjne, że można rzeczywiście osiągnąć zwiększoną wydajność pracy, oszczędzając równocześnie siły robotnika. Największą jednak rewolucją zajdzie na oddziałach przygotowawczych.

Proces technologiczny ulegnie gwałtownemu skróceniu, cykl produkcji będzie ogromnie przyspieszony, a to przez ominięcie niektórych etapów pośrednich. Skróć zaczyna się już właściwie od surowca: firma zastępuje nieco droższą, lecz zato równiejszą mieszankę bawełny, a to ułatwi z kolei skrócenie dalszych etapów przeróbki. Od razu z trzepaków wyjdzie pokład cieńszy, z kolei bardziej udoskonalony produkt jeździe ze zgrzeblarek, a dopiero od odciągarek zacznie się skrót w znaczeniu dosłownym: po przejściu przez dwie „ciągarki” — zamiast dotychczasowych trzech — i po przejściu przez jedną tylko wrzeciennicę grubą, niedopiętą pójdzie od razu na obręczniki.

Oczywiście nasuwa się tu pytanie, czy na skrócie tym nie ucierpi jakość przędzy?

— Jedyną wątpliwość — tłumaczy inż. Hejman — mogłaby być co do jej „równości”, to się jednak rekompensuje, gdyż przez ominięcie kilku etapów przeróbki przędza będzie mniej „zmęczona”, więc mocniejsza i bardziej elastyczna. Wyróbowwała już zresztą ten system przeróbki Bielawa — widziałem gotową już tkaninę — jest wcale niezła. Te rzeczy są zresztą w stanie początkowym i będą się stać udoskonalac.

Urzeczywistnienie tych wszystkich „cudów” zaczynają PZPB Nr 21 od założenia szkoły. To nie żart.

NOWI LUDZIE

— Pionierami nowego systemu pracy — mówi dyrektor naczelny, tow. Orczykowski — muszą być nowi ludzie; doświadczenie — to wielka rzecz, ale idzie ono przecież równolegle z rutyną i przyzwyczajaniem do starego systemu pracy, a to utrudnia przewekslowanie się na nowe tory.

W najbliższych więc dniach zacznie się szkolenie nowych majstrów, zwerbowanych spośród absolwentów szkół przemysłowych, niezadługo też zacznie się szkolenie nowych tkaczy. Maszyny przędzalnice obsługiwać będą stare prządki, bo na tym odcinku zmiany techniczne będą stosunkowo najmniej. Przed przystąpieniem do nauki i pracy kandydaci na pionierów przejdą badanie lekarskie i egzamin psychotechniczny, gdyż tylko wtedy, gdy stan fizyczny i umysłowy pozwoli młodemu człowiekowi na wykonywanie danego zawodu, będzie on w przyszłości właściwym człowiekiem na właściwym miejscu. Pionierzy będą musieli również mieć ukończoną 7-klasową szkołę powszechną.

— Nasi pracownicy muszą być doborowi i

Zaloga PZPB Nr 21 w skupieniu słucha wykładu z historii Polski

chowcami — mówi tow. Orczykowski — a także ludzi o wysokim poziomie moralnym; my będziemy pierwszą fabryką, która zlikwiduje straż przemysłową, a pragnęlibyśmy, by w przyszłości móc się obejść również bez re-

widentek.

Takie to „cuda” szykują się po — cichu w PZPB Nr 21. Choć fabryka jest w tej chwili rozorana (zerwano nawet stare podłogi, a na jej miejsce wkładane są płyty izolacyjne, co to „w ziemię nie ziemi, a latem nie grzeje”), jednak w drugiej połowie bieżącego roku pójdzie już ona pełną parą, a przedziałnia ruszy nawet jeszcze wcześniej. Na razie pracują tylko brygady remontowe i montażowe, a w biurach „dopina się na ostatni guzik” wielkie plany. A jako, że niezadługo fabryka starze się i wzorem, i szkołą, więc 120-osobowa załoga już teraz zaczęła naukę. Wprawdzie „jeszcze nie tę najważniejszą, techniczną, ale ra to równie ważną — naukę historii Polski. Tow. prof. Weychert-Szymanowska potrafiła zapalić do niej przędzalników, tkaczy, pracowników administracji i dyrektorów.

Pod dobrym znakiem ZACZYNAJĄ WIĘC RZPB Nr 21 SWĄ NOWĄ DROGĘ ŻYCIA.

H. W.

Oświetlenie miasta sprawa paląca

Najpierw peryferie — potem śródmieście

Dlaczego Łódź tonie w ciemnościach?

„Dlaczego Łódź tonie w ciemnościach?” — to pytanie zadają sobie codziennie mieszkańcy śródmieścia i brzozy w blocie mieszkańcy peryferii. Żeby uzyskać na to pytanie odpowiedź, porównajmy najpierw ilość lamp elektrycznych i gazowych przed wojną a w chwili obecnej.

6500 zainstalowanych lamp elektrycznych i 2200 gazowych oświetlało nasze miasto.

Obecnie jest włączonych 5062 lamp elektrycznych, z których pali się tylko 30 procent, zaś gazowych lamp posiadamy tylko 21 (oświetlona nimi jest ulica Rzgowska). Wszystkie więc ulice w śródmieściu, które miały przed wojną oświetlenie gazowe, dziś toną w ciemnościach. Powojenne rozszerzenie granic Wielkiej Łodzi spotęgowało jeszcze bolączki oświetleniowe naszego miasta. Tylko nieliczne z przyłączo-

nych do Łodzi ulic są oświetlone.

Zarząd Miejski stanął więc wobec podwójnego zadania: jednym było uzupełnienie istniejących instalacji w śródmieściu, drugim — oświetlenie peryferii. Na zasadzie zawartej z miastem umowy, elektrownia zobowiązała się oświetlać corocznie 5 km ulic kablami podziemnymi i do 15 km siecią napowietrzną.

Jednak w obecnej chwili zaledwie na 15 km, zamiast na 50 km zainstalowano nowe oświetlenie. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że na 90 km ulic odpadły lampy gazowe, to widzimy, że stan oświetlenia ulic śródmieścia zmniejszył się o przeszło 100 km ulic w stosunku do stanu przedwojennego. Tu mamy pierwszy powód, dlaczego Łódź tonie w ciemnościach.

Drugim powodem jest katastrofalny brak żarówek, których dla samych instytucji miejskich i oświetlenia publicznego potrzeba 100 tysięcy, a dotychczas miasto otrzymało ich tylko 30 tysięcy.

Trzeci powód ciemności tkwi w karygodnym zachowaniu się różnych nieodpowiednich jednostek. Dla przykładu podamy tu tylko wypadek w parku Staszica, gdzie podczas jednej nocy słucono 17 kloszy z żarówkami. Trudno się dziwić, że nie prędko zajaśnieje teraz światło w tym parku.

Zły stan oświetlenia poprawi się przez należyte zaopatrzenie elektrowni w żarówki, przez intensywne doprowadzanie instalacji do stanu używalności i przez poszanowanie dobra publicznego ze strony wszystkich obywateli.

Troską Zarządu Miejskiego jest w tej chwili oświetlenie nie śródmieścia, ale ulic na peryferiach, przede wszystkim tych, które nie tylko nie mają światła, ale nie posiadają bruków. W pierwszym więc rzędzie oświetlone zostaną Chojny. Po nich przyjdzie kolej na dzielnice, położoną między ulicami Millionową a Napółkowskiego, oraz między Stoką a Kilińskiego.

Od 200 lat nie było w Polsce takiej zimy

Srednia temperatura na wiosennym poziomie

Istnieją wszelkie dane po temu, aby przypuszczać, że luty tegoroczny nie będzie różnić się od grudnia, którego przeciętna temperatura wynosiła plus 0,9 stopni i od stycznia o średniej temperaturze plus 1 stopień.

Już od 18-go wieku przeprowadza się u nas badania nad średnią temperaturą każdego miesiąca. Najcieplejszą zimą w Polsce, według tych starych zapisów, notował rok 1748, kiedy to w styczniu temperatura wynosiła około 15 stopni Celsjusza. W trzydzieści lat później, zimą 1788 roku, znów zawiła zima wyjątkowo pogodna, o średniej temperaturze w styczniu plus 1,2 stopni C, w grudniu plus 0,9 stopni. Luty był wtedy zimniejszy (ale nie zimny) o średniej temperaturze minus 0,5 stopnia C.

Teraz więc wszystko zależy od lutego, który jeżeli utrzyma się przy dotychczasowej pogodzie, to możemy sobie powiedzieć, że od blisko 200 lat obserwowanych naukowo Polska takiej zimy nie miała.

O jednym tylko należy pamiętać. Wiosna temperatura, jaka teraz panuje od szeregu tygodni, oprócz dodatnich, posiada i swe ujemne strony. Jej opady i kapryśne zmiany są o wiele niebezpieczniejsze dla zdrowia, niż suchy, nawet silny mróz. Nie rozstawajmy się więc zbyt pochopnie z okryciami zimowymi.

Współzawodnictwo w przemyśle jedwabniczym

W PZPJG Nr 8 (d. Buhle) wśród tkaczy obsługujących 4 kros. najlepsze rezultaty osiągnęły: Adamina Pleśnińska (182,3 proc.), Lucyna Miłosz (166,4 proc.), Antonina... (147 proc.).

Zjawisko przestępczości wśród nieletnich ciągle jeszcze nie schodzi z wokandy sądowej. Nie zawsze jednak winę ponoszą wyłącznie dzieci, które zeszyły na złą drogę. W wielu wypadkach odpowiedzialni są również rodzice, którzy nie tylko nie starają się przez dobry przykład, perswazję czy umiejętne stosowanie kary wychować dzieci na uczciwych obywateli, ale jeszcze pomagają im w popełnianiu przestępstw i tolerują je.

Dowodem tego była wczorajsza sprawa w Okręgowym Sądzie Karnym. Na ławie oskarżonych znalazło się dwóch chłopców — Henryk Staniszewski, lat 15, i Antoni Zygmunowicz, lat 16, oraz Helena Tadeusik — matka, Stanisław Staniszewski — ojciec Henryka, i Edward Wiaderkiewicz, ojciec 12-letniego chłopca, którego sprawa ze względu na jego wiek została umorzona.

Zygmunowicz i Staniszewski dokonali w sumie 22 kradzieże w sklepach spożywczych, spółdzielniach i sklepach PCH, oraz w prywatnych mieszkaniach w Zgierzu, Łodzi i Łagiew-

Rodzice współnikami przestępstw swych dzieci

nikach. Część przestępstw została im umorzona na mocy amnestii, ponieważ popełnił je w roku 1946. Za pozostałe przestępstwa odpowiedzialni w dniu wczorajszym. Przyszli się oni całkowicie do winy. Poza tym przewód wykazał, że kradzieże popełnione przez chłopców, dawały im duże „dochody”. Raz na przykład, Staniszewski Henryk z kasy Spółdzielni Kolejowej skradł 32 tysiące zł. Pieniężmi chłopcy dzielili się z rodzicami. Stanisław Staniszewski przyjmował od swego syna kilkakrotnie po kilka tysięcy złotych, wiedząc dobrze, z jakiego źródła pieniądze pochodzą.

Sąd skazał Henryka Staniszewskiego i Antoniego Zygmunowicza na umieszczenie w Zakładzie Poprawczym, Helenę Tadeusik za kupno zegarka pochodzącego z kradzieży — na 10 tysięcy złotych grzywny z zamianą na 10 dni aresztu, a Edwarda Wiaderkiewicza i Stanisława Staniszewskiego — po pół roku więzienia każdego.

Rozprawę przewodniczył sędzia Swinarski, oskarżał prokurator Jankowski.

WYBLICA zwycięzców

W PZPB Nr 1 wśród tkaczek pracujących na 6 krosna najlepsze rezultaty osiągnęły: Helena Rybak (170,9 proc.), Józefa Seweryniak (170 proc.) i Florentyna Wierszeń (151,7 proc.). Stefan Pałyński uzyskał 178,9 proc.

We współzawodnictwie zespołowym wyprzedził Zygmun Stolarz (112,6 proc.) Stefana Stolarza (110,9 proc.)

W PZPB Nr 2 w przędzalni na 4 stronach wyróżniły się: Apolonia Sinocha (142,9 proc.), Helena Wieszczycza (141,8 proc.), Olejniczak Bronisława (140,5 proc.) i Mucha Janina (139,4 proc.). W tkalni na „sześciu” krosnach osłagnęli: Ciufa Bronisław (168,9 proc.). Dalsze miejsca zajęły: Marcykowska Józefa (163,2 proc.), Morawska Irena (159,6 proc.) i Juszcak Janina (158 proc.), a na „czwórkiach”: Płachta Helena (182,7 proc.) Imperowicz Krystyna (159,5 proc.) i Baraniak Kazimierz (154 proc.).

W PZPB Nr 3 w przędzalni na czole wysunęły się: Janina Lebel (177,6 proc.), Janina Nowak (177,6 proc.) i Antonina Ślodkiewicz (175 proc.), a w tkalni: Zofia Konwerska (4 krosna — 179 proc.) i Sabina Kosakiewicz (6 krosien — 154 proc.).

Mistrz Człapiński (140,9 proc.) wyprzedził we współzawodnictwie zespołowym Tomezaka (139,1 proc.) a salowy Mamrot (124 proc.) wyprzedził Szlesta (112,2 proc.).

W PZPB Nr 4 na 16 krosnach (auto-

maty) pierwsze miejsca zajęły: Helena Strzelczyk (166 proc.) i Helena Rozpara (170 proc.).

W PZPB Nr 5 w przędzalni na 4 stronach wyróżniły się: Janina Góral-ska (178 proc.) i Stanisława Krawczyk (182 proc.), a na 3 stronach: Weronika Langner (181 proc.) i Maria Rojewska (180 proc.).

W tkalni na „czwórkiach” uzyskały: Janiacka Maria (176 proc.) Frączkowska Jadwiga (173,6 proc.), Mileczarek Władysława (171,7 proc.), Wójcik Franciszka (170,7 proc.), Lewandowska Helena (170,1 proc.) i Florczyk Magdalena (168,8 proc.).

W PZPB Nr 6 wśród przadek wyróżniły się: Jaskała J. (151,9 proc.), Luszczycska Janina (149,5 proc.) Olejniczak Genowefa (750 wrz. — 147,2 proc.) i Szydłowska Stan. (750 wrz. — 146,4 proc.), w tkalni na „szóstkach” uzyskała pierwsze miejsce Feliksa Marciniak (161,2 proc.). Drugie miejsce zajął Stefan Dybala (160 proc.).

W PZPB Nr 7 w tkalni („czwórki”) czołowe miejsca zdobyły: Helena Biłska (181,6 proc.), oraz Helena Kopacz (170,1 proc.), a w przędzalni Anna Wiewióra (179,6 proc.) i Apolonia Stanisławska (168,8 proc.).

W PZPB Nr 17 w tkalni (4 krosna) odznaczyła się: Studzienna Feliksa (155 proc.) a w przędzalni (594 wrz.) Oficz Józefa (164,6 proc.).

TRYBUNA ZWM MŁODYCH

Ośrodki muzyczne dla młodzieży robotniczej

W dziale „Kultura i Sztuka” budżet Zarządu Miejskiego na rok bieżący obok kredytu w wysokości 20 mil. zł na budowę Teatru Narodowego, który będzie służył szerokim masom po niskich cenach, — przewiduje kredyty specjalne na popularne audycje muzyczne dla młodzieży szkolnej. Będą się one odbywały w porze letniej w parkach na Julianowie i „Zródliska” w wykonaniu najlepszych orkiestr naszego miasta.

Na krańcach miasta zostaną również uruchomione 2 ośrodki muzyczne dla młodzieży robotniczej. Nauka w tych ośrodkach będzie trwała 3 lata pod kierunkiem wykwalifikowanych pedagogów i ma na celu przygotowanie uzdolnionej młodzieży do udziału w zespołach instrumentalnych lub chórze.

Ta innowacja z pewnością przyczyni się do odkrycia niejednego talentu muzycznego w naszym mieście wśród młodzieży robotniczej, która dotychczas nie miała możliwości kształcenia się w tym kierunku (m.z.)

List do Redakcji

Co sądzę o „Trybunie Młodych”

Gdy ukazał się pierwszy numer „Trybuny Młodych” przyjąłem go z miłym zdziwieniem, ponieważ myślałem o podobnym piśmie od dawna. Łódzka organizacja ZWM powinna mieć swój miejscowy organ, który informowałby szerszy ogół społeczeństwa o naszej pracy, życiu i działalności.

„Trybuna” wypełnia swe zadanie, tj. informuje wszystkich o wynikach naszej pracy i pomaga w działalności przez omawianie i wystawianie palących spraw, ale ostatnio zbyt mało pisze się na jej łamach o zagadnieniach społecznych i organizacyjnych.

Nie chcę się rozpisywać, więc nie daję przykładów, wskażę tylko charakterystyczny wypadek:

W czasie ferii zimowych zorganizowano dla „szkolniaków” trzy obozy — jeden w Szklarskiej-Porebie, drugi — w Spalonej i trzeci — w Wieniuc-Zdroju.

Reportaż z wieczoru świetlicowego w Spalonej nie wyczerpywał zagadnienia z Wieniuc-Zdroju a także z obozu w Szklarskiej-Porebie, gdzie szkolili się brygada traktorowa ZWM.

Informować o działalności to za mało. Trzeba wprowadzić tę działalność na łamy „Trybuny Młodych”. Interesują nas bardzo rezultaty działalności, ale niemniej istotne jest to, jakie są metody pracy.

Wielu ZWM-owców prouduje w pracy, więc nasze pismo rozwinię i naświetli to zagadnienie. Wywołuje się w ten sposób żywe dyskusje, które bardzo pomagają dojrzeniu ideologicznemu. A przecież praca szkoleniowa jest jednym z pierwszych naszych obowiązków.

Wprawdzie otworzono nowy dział w „Trybunie” o czytelnictwie, ale to jeszcze nie wystarczy.

Ostatnio w Polsce zaszły na odcinku młodzieżowym poważne zmiany. Powstała „Służba Polsce”. Na szerszym zjeździe naszej organizacji podkreślano mocno drogę, po jakiej powinna kroczyć młodzież polska ku jednej organizacji w przyszłości. Myślę, że nasze pismo powinno propagować postulaty wysunięte na zjeździe i stać się trybuną całej młodzieży polskiej.

I jeszcze jedno. Złe funkcjonuje kolportaż „Trybuny Młodych” zwłaszcza na terenie szkół. Czy nie możnaby tego usprawnić poprzez dzielnice i koła? Pomogłoby to bardzo w działalności organizacji na terenie szkolnym.

Przesyłam w tym liście uwagi, jakie nastąpiły mi się po przejrzeniu kilkunastu ostatnich numerów. Pragnąłbym, aby koledy (niekoniecznie ZWM-owcy) wypowiedzieli się również na temat „Trybuny”.

Barłozzek Mirosław.

OD REDAKCJI: Sądzymy, że list kol. Barłozzka wywoła dyskusję na temat: „Jaka po-”

Wykłady TUR w świetlaczach robotniczych

7 lutego br.:

Wojskowy Instytut Naukowy - Wydawnictwo 13-ta: „Polska droga do socjalizmu” — tow. red. Soltan
PZPB Nr 21 13-ta: „Trzeci okres poddaństwa — Rewolucja francuska” — prof. Weycherl-Szymanowska
Fabryka Płoch i Niciejnic 13.30: „Choroby weneryczne” — dr Piatek

O organizacji „Służba Polsce” Podsluchana rozmowa

Rozmowa, którą poniżej przytaczamy, jest autentyczna. Miała ona miejsce na korytarzu jednego z gimnazjów łódzkich w grupie kolegów, uczniów klasy II lic.

Krzysztof: — Wiesz, czytałem wczoraj „Głos Ludu”. Był tam wywiad z kol. Zarzyckim, przewodniczącym Z G Z.W.M., na temat „Służby Polsce”. Okazuje się jednak, że jest tak, jak sobie wyobrażałem... Ciekawi mnie tylko, czy zdoła się uruchomić w szybkim tempie taką potężną machinę organizacyjną?... Ale pomysł jest wspaniały!...

Jurek: — „Oczywiście przymusowe...” „Ze też człowiekowi wycpać nie dadzą... W szkole harówka, potem nareszcie kończysz z budą, maturę odwalisz... i znów cię biorą w obroty...”

Leszek: — Ja sam, jak będzie potrzeba — pójdę pracować... Ale powiedz, Krzysiek, czy to w ogóle ma sens? Przecież my powinniśmy

tylko się uczyć. To jest nasze zadanie w tej chwili i po tym... A zresztą, przecież my tej pracy dobrze wykonywać nie będziemy... Czy nie bardziej oplaca się branie do tych prac robotników wykwalifikowanych?...

Krzysztof: — Odpowiem ci po kolei: owszem, nauka jest rzeczą ważną. Musimy się uczyć i to uczyć dobrze; to jest też forma „Służby Polsce”. Czy nie uważasz jednak, że nauka nie zajmuje przecież całego naszego czasu?... Ze mamy wakacje, w czasie których małe kto się uczy?... Czy nie uważasz dalej, że w tej chwili nie stać nas tylko na naukę?... że kiedy usuwa się w kraju ruiny i buduje dobrobyt, nie może przy tym zabraknąć nas,

młodzieży szkolnej... Pominąwszy zresztą wszystko, państwu nie wolno zrezygnować z takiej ilości rąk do pracy. Powiadasz, żeby używali sił wykwalifikowanych. Czy nie zdajesz sobie sprawy z tego, jaki jest u was brak sił roboczych w ogóle, co dopiero mówić o siłach wykwalifikowanych...
Leszek: — No, niby słusznie...
Adam: — A czy nie sądzisz, Krzysztocie, że efekty wychowawcze pracy w „Służbie Polsce” znakomicie uzupełniają efekty wychowawcze szkoły. Taka intensywna szkoła społeczeństwa i współzycia w warunkach pracy fizycznej — przyda się z pewnością nam wszystkim.

Krzysztof: — Zgadzam się z tobą najzupełniej... i mało tego: czy wiesz, że w Bułgarii w Młodzieżowych Brygadach Pracy im. Dymitrowa zlikwidowano analfabetyzm wśród 15000 młodych, że na kursach w ramach tych Brygad wykształcono i dokończono tysiące młodzieży, że praca w takiej Brygadzie była często drogą i ważnym czynnikiem awansu społecznego młodzieży...
Danek: — Może będziecie się ze mnie śmiać, gdy wam powiem, z jakiego powodu koncepcja „Służby Polsce” jest dla mnie dużą pomocą: nie mogłem się dotychczas zdecydować na wstąpienie do żadnej z trzech organizacji młodzieżowych, których ideologia nie ma przecież żadnych zasadniczych różnic... Nie wiem... Bałem się jakoś tego wyboru, a chciałem mimo wszystkiego wziąć udział w tym, co się w Polsce buduje.

Nie należąc do żadnej organizacji młodzieżowych było mi dość trudno. Teraz ta kwestia jest rozwiązana...
Tę interesującą rozmowę przerwał dzwonek, który całą grupę wezwał do klasy.
Podsluchał (T.)

Nowy numer „Kuznicy”

Najbliższy, 6-ty numer „Kuznicy” przynosi następujące pozycje:

Artykuł Pawła Hoffmana p. t. „W setną rocznicę pierwszego wydania Manifestu Komunistycznego”, 2 wiersze Jerzego Millera: „Komentarz do wierszy” i „Na placu”, artykuł dyskusyjny Aleksandra Watta p. t. „Antyzeil albo rekolekcje na zakończenie roku”, felieton Pawła Hertza p. t. „W korkowym pokoju”, recenzje R. Matuszewskiego pt. „Ludzki krajobraz lata” A. Rudnickiego, 2 wiersze A. Pogonowskiej „Klasyfikacja” i „Starcowi”, prozę Władysława Rymkiewicza p. t. „Merkury”, uwagi nad pracą Tadeusza Hołuj „Sprawa polska w Izbie Gmin” Adama Mauersbergera p. t. „Anglia—Polska 1830—1840”, dokończenie artykułu Geonga Lukacsa p. t. „Powieść jako mieszczańska epopeja” w przekł. Jana Kotta, recenzje Andrzeja Brauna p. t. „Opowiadania Aragona” z książki Lonis Aragona: „Niewola i wielkość Francji”, XXX list

Zwycięzcy III etapu młodzieżowego wyścigu pracy

Zwycięzcy III etapu młodzieżowego wyścigu pracy. Młodzi robotnicy PZPW Nr 4: Janina Rybus (156,3 proc.), Alicja Slezanka (143,9 proc.), Irena Kaluźna (143,3 proc.), Eugenia Marciniak (132,8 proc.). Mechanicy: Kazimierz Pliszka, Zdzisław Hibszer. Iglarze: Józef Lalus, Tadeusz Borkowski

Ci co walczą w szeregach Markosa

Znana dziennikarka francuska, Simone Tery, z ramienia gazety „Humanite” bawi obecnie w Grecji na terenach, oswobodzonych przez Armię Demokratyczną Generała Markosa. Poniżej zamieszczamy fragmenty z jej reportaży, poświęconych ludziom, którzy walczą o wolność i szczęście swego narodu i kraju.

Alekos dziś jest oficerem. Dawniej był nauczycielem. Opowiada o śmierci swojej narzeczonej. Korzystamy z krótkiej przerwy w walkach. Siedzimy w namiocie w górach. Jest wieczór i naokoło szaleje burza śnieżowa.

— „Zginęła w Wermione — ciągnie pozornie spokojnym głosem Alekos. — Istnieje takie małe miasto u nas. W tym roku straciłem ojca, brata i narzeczoną. Wszyscy zginęli w walkach z faszystami. Nazywała się — Helena Galanu i liczyła zaledwie 20 lat. Została ranna, gdy przechodziła w górach przez rzeczkę. Nie zwróciła na to uwagi i dalej posuwała się wraz z towarzyszymi. Ale trafiła ją druga kula — i Helena osunęła się na ziemię. Faszyci już nas dopadli, trzeba było uciekać, — co się stało dalej — nie wiadomo... Wiadomo tylko, że robotnicy fabryki włókienniczej w Naussie, gdzie pracowała dawniej, zobaczyli 28 listopada ub. r. głowę Heleny... Wisiała nad bramą fabryczną. W ten sposób faszyci usiłowali nastraszyć robotników. Wieczorem robotnicy zdjęli głowę dziewczyny i zawiesili ją nad wejściem do lokalu policji. Wisiała tam przez 8 godzin aż do rana...”

Można znaleźć dużo młodych w szeregach

Armii Demokratycznej. Dużo kobiet, które walczą ramię w ramię z mężczyznami, dzieląc wraz z nimi wszystkie niewygody i niebezpieczeństwa...

Smukła i ładna, 21-letnia studentka humanistyki, Despina Kessedis, opowiada, że przyszła w „góry”, gdy dowiedziała się, że z rąk faszystów zginął jej mąż. 26-letni inżynier Georgios Kessedis, aby zastąpić męża... Kessedis dostał się do niewoli. W Salonikach był poddany torturom, którymi kierował znany sędzia z partii Sofulisa — Stefanakis. Zginął 11 lipca ub. roku. 15-go lipca Despina była już w armii Markosa...

O pięknej, młodej robotnicy ateńskiej, 19-letniej Katinie Wunogripidu, dotychczas opowiadają cuda... Młoda dziewczyna zginęła 28 listopada ub. roku. Wkroczyła na czele oddziałów Markosa do miasta Greweny, padając na posterunku w chwili zwycięstwa... 19-letni kapitan — Marika Satopolis, jest również robotnicą. Ma dziecienną twarz i niezwykle ładny, sopranowy głosik. Ma również cztery rary i w chwilach odpoczynku nie może tańczyć „Choros” — swego ulubionego, greckiego tańca narodowego...

A dzieci? Dużo jest ich — w górach, w szeregach armii generała Markosa. Trzynastoletni chłopiec, mały i zwinnie, o czarnych włosach i oczach... Nie bez trudu, ale z wielką dumą dźwiga automat. Gdy go pytają — „a czy potrafisz sobie dać radę z automatem?” — odpowiada surowo, poblyskując oczyma: „chcesz się przekonać? — to idź walczyć razem!” Georgios ma 14 lat. Jest ulubieńcem od-

działu, w szeregach którego walczy. Uciekł z domu „w góry”. Gdy matka znalazła go tu, powiedziała: „Jesteś za mały, aby walczyć!” Georgios odpowiedział: „Muszę bić faszystów, o ile chcę, abyś żyła!”... W ciągu 9 miesięcy brał już udział w 15 bitwach. Ojciec jego zginął w więzieniu. Był robotnikiem.

W 1944 r., w grudniu, gdy Churchill kierował do Grecji pierwsze oddziały brytyjskie, to powiedział, iż będą walczyć „z bandytami, którzy gnieżdżą się w górach”. Przeciwno tym „góromskim bandytom” wystąpili faszyci greccy, a później rozmawiał z nim nich sam Truman...

Jestem wśród tych „bandytów” i chcę się dowiedzieć o ich pochodzeniu, rodzinie, partii do jakiej należą. Znajduje się wśród żołnierzy i oficerów jednego z pułków armii Markosa. Stoi przede mną dowódca pułku — Lefterias. Ma 28 lat. Był studentem prawa wtedy, gdy Mussolini wtargnął do Grecji. Walczy już w ciągu 7 lat. Ojciec był bogatym obszarnikiem. Zapisał go do partii agrarnej.

Teofilos — jest dziś żołnierzem. Był sędzią i nigdy nie należał do żadnej partii. Kristos — dzisiejszy sierżant, a przed wojną — adwokat i bezpartyjny. Alekos — były nauczyciel i socjalista. Epaminondos — były robotnik-włókniarz z Salonik, dziś sztabowiec, również socjalista.

Wszyscy ci młodzi ludzie zgodnie mówią: „Walczymy razem i nic nas nie obchodzi dawne zapatrywania lub zawód i środowisko, z którego pochodzimy. Jesteśmy bojownikami o wolność naszego ludu. Bo, gdy Grecja będzie wolna, wszystkim, i nam i rodzinom naszym będzie dobrze. O to walczy cała armia generała Markosa!”

Kronika m. Radomska

Sobota, 7 lutego 1948 r.
Dziś: Romualda.

Telefony

10—Straż Pożarna.
13—Pow. Komenda MO.
51—Miejski Post. MO.
91—Starostwo Powiatowe.
50—Szpital Powiatowy.
11—P. U. B. P.
35—PPR.

WALNE ZEBRANIE PRACOWNIKÓW
HANDLOWYCH I BIUROWYCH

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Handlowych i Biurowych Oddział w Radomsku zawiadamia, że w dniu 7 lutego 1948 r. w lokalu Powiatowej Rady Związków Zawodowych w Radomsku przy ulicy Kościuszki Nr 7 odbędzie się Walne Zebranie członków na którym zostanie dokonany wybór nowych Władz. Na zebranie przybędzie sekretarz oddziału w Łodzi tow. Kawecki. (d)

Rady opiekuńcze
przy szkołach zawodowych

Zgodnie z zarządzeniem Ministra Oświaty przy szkołach zawodowych okręgu szkolnego łódzkiego zorganizowane są rady opiekuńcze, w skład których wchodzi przedstawiciele instytucji przemysłowych i gospodarczych. Zadaniem rad jest powiązanie szkoły z życiem gospodarczym i społecznym. Obecnie rady takie powołano już w 60 proc. szkół zawodowych w łódzkim okręgu szkolnym. (—)

Ogólnopolski kurs instruktorów P.R.W.
otwarty został w Bratoszewicach

Onegdaj w dawnym pałacu hrabiów Rzewuskich, a dziś w ośrodku szkoleniowym w Bratoszewicach odbyło się uroczyste rozpoczęcie kursu dla powiatowych inspektorów Przystosowania Rolniczo-Wojskowego.

W kursie tym, który trwać będzie 10 dni bierze udział 34-eh inspektorów z całej Polski, po dwóch lub trzech z jednego powiatu. Po zakończeniu tego pierwszego kursu zorganizowane będą następne, aż do wyszkolenia odpowiedniej ilości fachowców w tym nowym dziale oświaty rolniczej.

Program kursu obejmuje zagadnienia z życia współczesnego, zagadnienia światopoglądowe, oświaty rolniczej, oraz organizację planu działania władz powiatowych PRW.

Po powitaniu przybyłych przedstawicieli władz i organizacji przez dyrektora ośrodka szkoleniowego tow. Tadeusza Szlęzaka zabrał głos przedstawiciel departamentu oświaty rolniczej ob. Głowacz, który w krótkich słowach zapoznał słuchaczy z planami Ministerstwa Rolnictwa dotyczącymi szkolenia nowych kadr instruktorskich i nauczycielskich.

Dłuższe przemówienie wygłosił wicewojewoda tow. Kucner. Między innymi powiedział on — „Wiele mówi się o przebudowie wsi. Nie wystarczy jednak wprowadzenie na wieś traktorów, siewników, elektryczności i innych zdobyczy technicznych cywilizacji. Wiadomo, że trzeba nie tylko uczyć praktycznych wiadomości z dziedziny rolnictwa, lecz również nauczyć myśleć po obywatelsku. Tych zadań podjęły się szkoły rolnicze, TUL, PRW. Po przez swoich instruktorów PRW ma dokonać tego wielkiego przełomu na wsi. Mają oni nauczyć społeczeństwo wiejskie korzystania ze zdobyczy naszej Demokracji Ludowej“.

Kronika milicyjna

W Radomsku przy ulicy Limanowskiego nr. 10 znaleziono leżące w mieszkaniu zwłoki Jarczyńskiego Walentego, lat 63, zmarłego przed kilku dniami o daleko posuniętym rozkładzie. Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że Jarczyński zmarł śmiercią naturalną. ***

Inkasent Zarządu Miejskiego w Radomsku ob. Nowerski Adam pobierając opłaty za postój na targowicy miejskiej wystawiał kwity po 20 zł., pobierając opłaty 30 zł. Sprawa została skierowana do Prokuratury Sądu Okręgowego. ***

Na ulicy Reymonta ob. Janusz Telespolski jadąc motocyklem na skutek defektu w motorze spadł na jezdnię doznając złamania ręki i obojczyka. D—024250

Przygotowania do akcji siewnej
na terenie województwa - zakończone

W dniu wczorajszym wojewoda Szymanek zwołał konferencję w sprawie przygotowań do akcji siewnej. W naradzie wzięli udział przedstawiciele Samopomocy Chłopskiej, TOR, PZM, PZHR, Wydziału Rolnego, organizacji politycznych.

Otwierając obrady Wojewoda scharakteryzował pokrótce, jakie zadania czekają nasze rolnictwo. Między innymi powiedział, porównując lata ubiegłe i rok bieżący — „Przedtem, gdy kraj nasz po zniszczeniach wojennych nie był jeszcze odbudowany w takim stopniu, jak obecnie, rolnictwo miało zadanie już nawet nie obsiać, ale przynajmniej zaorać, aby zniszczyć gniazda mnożących się gryzoni. Obecnie stoi

przed nami zadanie nie tylko zasiania, ale i podniesienia produkcji rolnictwa“.

Z dalszego przebiegu obrad, składowych sprawozdań i dyskusji wynika szereg następujących danych.

Obszar gruntów ornych w województwie łódzkim wynosi 1 milion 80 tys. ha z tego prawie 560 tys. ha stanowią oziminy, a więc żyto — 507 tys. ha, pszenica — 40 tys. ha koniczyna — 11,5 tys. ha, rzepak — 960 ha.

Roślin jarych zaplanowano 518,7 tys. ha. W tym pszenicy jarej — 8,3 tys. ha, jęczmienia — 28 tys. ha owsa — 96 tys. ha, ziemniaków — 207 tys. ha, rzepaku jarego — 2,3 tys. ha, buraków cukrowych — 8,5 tys. ha, pastewnych — 9,8 tys. ha, innych okopowych —

3,5 tys. ha, pozostałych ziemniaków — 153,7 tys. ha.

Roślin ozimych oleistych zasiano mniej, niż przewidywano, ale plan zostanie wyrównany oleistymi jarami.

Długa jesień oraz bardzo lekka zima przyczyniły się do tego, że znaczny obszar zaorano w okresie, gdy zwykle nie można prowadzić orki. W województwie zaorano 406 tys. ha, pozostaje zaledwie do zaorania 118 tys. ha. Około 144 tys. ha pozostało do nawiezienia obornikiem i przeorania. Na całkowitą orkę wiosenną z przeorywaniem liczyć trzeba 262 tys. ha.

W chwili obecnej mamy w województwie 136 tys. koni roboczych. Nie wszystkie jednak będą pracowały na wsi. Wypada więc około 3 ha wiosennej orki na konia. Traktorów jest 267 i, odliczając postoje awaryjne, winny one orać przeszło 400 ha dziennie.

Wynika więc, że orka w naszym województwie trwać będzie 3 tygodnie, a na inne prace uprawne liczyć trzeba 6 tygodni. Jeszcze jest trudno sprecyzować, kiedy rozpoczną się prace w polu na dobre, ale śmiało można już powiedzieć, że nawet przy niepomysłnych warunkach atmosferycznych prace te zakończone będą do połowy maja.

Pomocy w nasionach dla naszego województwa nie przewiduje się za wyjątkiem 3 milionów zł. kredytu na zakup ziarna siewnego dla terenów zniszczonych przez wojnę lub powódź. Dla powiatów najbardziej potrzebujących przyznano kredyt 13 mln. zł. na zakup nawozów sztucznych.

Nawozów sztucznych przyznano wystarczającą ilość — 12.141 ton nawozów azotowych, 5898 ton fosforowych 12.451 ton potasowych. Przeszło 50 procent tych ilości spółdzielnie już otrzymały i częściowo rozsprzedają. Spółdzielnie gminne winny jednak zwrócić uwagę na konieczność rezerwowania nawozów sztucznych dla tych gospodarstw, którym przyznano kredyty.

Odczuwa się poważny brak nasion roślin pastewnych, jak koński ząb, saradela, tubin słodki i t. p. Brak jest również nasion zbóż kwalifikowanych. Mają być one sprowadzone z innych województw. Zupełny brak odczuwa się nasion do podsiewu łąk. Dopiero obecnie zakładane plantacje nasienne zapobiegą temu brakowi w roku przyszłym.

Majątki państwowe PNZ jak i PZHR są już całkowicie przygotowane do prac wiosennych. Największą bolączką w majątkach PNZ jest fakt, że ze względu na jakieś biurokratyczne kombinacje majątki te zalegają swoim pracownikom z wypłatami od szeregu miesięcy. Sprawa ta musi znaleźć rozwiązanie w jak najszybszym terminie.

Na ogół stwierdzić trzeba, że ze sprawozdań i z dyskusji, jaka toczyła się na konferencji, wynika, że województwo nasze prawie całkowicie jest już przygotowane do akcji siewnej, a dające się zauważyć pewne niedociągnięcia zapewne będą szybko usunięte przed rozpoczęciem prac wiosennych.

Z życia miasta i powiatu

Wszystkie zakłady przemysłowe znajdujące się na terenie miasta Radomska przekroczyły plan produkcji. Huta szklana B. Morawski — 114,3 „Metalurgia“ 111,85 proc. Huta szklana „Edwardów“ — 144,07 proc. „Wünsche“ — 144 proc. Szpiro — 101,5 proc. Thonet Mundus — 115,58 proc., i „Kryzel i Wojakowski“ — 114,37 proc. ***

W gminie Masłowice w gromadzie Ochotnik odbyło się zebranie informa-

cyjne Związku Samopomocy Chłopskiej przy udziale miejscowych gospodarzy gospodyń i młodzieży. Zebranie prowadzili przedstawiciele Powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej z Radomska w osobach ob. ob. Prezesa Szroty Władysława, inspektora organizacyjnego Kulki Stefana i inspektora spółdzielczego Eugaly Witolda. Referenci omówili aktualne zagadnienia gospodarcze, kładąc szczególny nacisk na sprawy organizacyjne.

Przedstawiciele partii politycznych SL, PPR, PPS, jak również Związku Samopomocy Chłopskiej wygłosili przemówienia powitalne. Tow. Golezewski — naczelnik Wydziału Oświaty Rolniczej Urzędu Wojewódzkiego scharakteryzował zadania kursu dla instruktorów PRW.

Po części oficjalnej wykład inauguracyjny wygłosił naczelnik z Kuratorium łódzkiego tow. mgr Seniow. (z)

Akcja zbiórki złomu

wykonana została za rok ubiegły w 109,4 proc.

Zaopatrując w surowiec zakłady przemysłu hutniczego Centrala Złomu dostarczyła w roku 1947 ogółem 754 tys. ton złomu, z czego tylko 48 tys. ton stanowił materiał importowany. W ten sposób roczny plan zaopatrzenia przemysłu w złom został wypełniony w 109,4 proc. Ogólna wartość dostaw wyniosła ponad 1.513 mln. zł. w stosunku do roku 1946 zanotowano poważny wzrost ilości złomu zebranego w kraju, tak np. ilości złomu hutniczego osiągnęły 126 proc. dostaw z roku 1946, złomu odlewniczego — 138 proc., zaś złomu metali nieżelaznych 313 proc.

Poważną pozycję, która umożliwiła pokrycie zapotrzebowania, stanowiły dostawy złomu rynkowego, przeprowadzone za pośrednictwem zbiornic. Z ogólnej ilości ponad 405 tys. ton doprowadzonych tą drogą do zakładów przemysłowych, ok. 89 tys. ton przypada na woj. śląsko-dąbrowskie ponad 85 tys. ton, na woj. dolnośląskie oraz 54 tys. ton na woj. szczecińskie. Na dalszych miejscach znajdują się woj. warszawskie, poznańskie, gdańskie, krakowskie, łódzkie oraz pomorskie i olsztyńskie. (—)

Czytajcie „Głos Radomszczański“

Przygody
Jasia
Wiercipięty

Podły wiatr!

Mój kapelusz!

Wszystko się suszy!

Z życia Partii

MARKSISTOWSKI KURS DLA NAUCZYCIELI

W niedzielę 8.2 br. punktualnie o godz. 9-cj rano w świetlicy ŁK PPR przy ul. Sienkiewicza 49a odbędzie się dla uczestników kursu członków PPR i PPS wykład tow. mgr. Solta na temat „Materializm i idealizm”. Obecność wszystkich członków kursu obowiązkowa.

ZEBRANIA KÓŁ

W dniu dzisiejszym odbędą się zebrania kół w następujących fabrykach i instytucjach:

RUDA PABIANICKA

O godz. 13-ej oddział wełniany Pierwszej Rudzkiej Wykończalni, Stalarnia Mechaniczna.

O godz. 14-ej posiedzenie egzekutywy komitetu fabrycznego PZPB Nr 16.

WIMA — PZPB Nr 5.

O godz. 14-ej suszarnia — zmiana III.

GÓRNA

O godz. 13-ej Stalarnia. O godz. 18-ej terenowe koło Chojny. O godz. 13-ej PZL.

GÓRNA LEWA

O godz. 18-ej f. „Groszang”. O godz. 14-ej CZPS. O godz. 17-ej Zarzew.

FABRYCZNA — PZPB Nr 1.

O godz. 16-ej Nowa Tkalnica. O godz. 15-ej Ferma.

ŚRODMIEŚCIE

O godz. 13,15 „Elektrosan”. O godz. 13-ej koło muzyków. O godz. 14-ej Skarbowcy, CT Składnica Wyrobów Dziel.

STAROMIEJSKA

O godz. 12-ej Fabryka Nr 33 — oddział Nr 1 i 2. O godz. 8-ej rano Straż Przemysłowa. O godz. 11-ej f. „Laskowski”.

BAŁUTY

O godz. 15-ej plenum komitetu dzielnicowego. O godz. 18-ej terenowe koło „Zabiełta”.

ZEBRANIE KOŁA LEKTORÓW

Wydział Propagandy Komitetu Łódzkiego zawiadamia że w poniedziałek, dn. 9.2 br. o godz. 17-ej w stołówce KŁ ul. Sienkiewicza 49a odbędzie się kolejne zebranie Koła Lektorów.

Referat nt. „Nowe momenty sytuacji międzynarodowej” wygłosi tow. red. Uzdanski. Obecność członków obowiązkowa!

ROSNA KADRY PARTYJNE

Uroczystą chwilę przeżyło ostatniej niedziele koło PPR przy szpitalu klinicznym CEWUSANU. Dnia tego wręczona została 50 legitymacja partyjna. Otrzymała ją długoletnia dobra i zasłużona pracownica szpitala tow. Feliksa Okupna. Na uroczystość przybyli przedstawiciele Śródmiejskiej — Prawej, tow. Zagarda, komendant szpitala, pułkownik dr Szaja, zastępca kom. dla spraw polityczno-wychowawczych major Kostrzewa, przedstawiciel Ligi Kobiet, Zw. Zaw. i lekarzy.

Towarzyszka Okupna ponad 30 lat pracuje z energią i pożytkiem dla szpitala.

Ofiary

Koleżanki i koledzy ze Zjednoczenia Ogólno polskiego Przemysłu Guzikarskiego i Pokrewnego, zamiast kwiatów składają zł 1.000 na sieroty po poległych Peperowcach z okazji na rodzin córki koleżanki naszej Honoraty Chrościelewskiej życząc zdrowia maleńkiej i matce.

***

Z okazji imienin 1-go Sekretarza Komitetu Łódzkiego PPR tow. pułk. Ignacego Logi-Sowińskiego, kobiety peperówki PZPB i W Nr 22 ul. Kałna 39 wpłacają do Wydz. Opieki przy ŁK PPR na dzieci po poległych peperowcach zł. 4,385 (cztery tysiące trzysta osiem dziesiąt pięć złotych)

***

Z okazji imienin tow. Logi-Sowińskiego na sieroty po poległych PPR-owcach ofiarowała tow. Ostojka Stanisława zł. 1.500.

***

Tow. Roman Szczepaniak i ska Zakład Mechaniczny w Łodzi — ul. Piotrkowska 18 wpłacił na sieroty po poległych PPR-owcach dobrowolną składkę w wys. zł. 23,430.

***

Związek Zawodowy Literatów Polskich oddział w Łodzi i Główna Księgarnia Wojskowa, Łódź Piotrkowska 47, organizują tydzień sprzedaży książek od dnia 16. 2. do 21. 2. przez autorów.

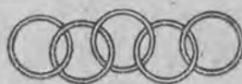
Część dochodu przeznaczona jest na Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza.

Uwaga, przewodnicy CHPE w Katowicach

Oddział Łódzki wzywa do wznównictwa

Dnia 5 lutego 1948 roku w lokalu Centralnego Handlowego Przemysłu Elektrotechnicznego przy ul. Piotrkowskiej 105 w Łodzi odbyło się walne zebranie, wszystkich pracowników i przedstawicieli Związków Zawodowych.

Ze sportu

Już tylko jeden dzień dzieli nas od oliczalnego zamknięcia V Zimowych Igrzysk Olimpijskich w St. Moritz. Dla nas to zamknięcie nastąpiło o kilka dni wcześniej, a mianowicie po meczu naszych hokeistów z Anglią.

Było u nas jeszcze wielu optymistów, których zresztą nie brakło także wśród naszego kierownictwa w St. Moritz, ludzących się, że uda się naszym chłopcom pokonać Anglię. Przepuszczenia te opierali przede wszystkim na nikłym zwycięstwie Anglików nad Austrią. Tymczasem rzeczywistość okazała się inna. Angliki, którzy bynajmniej nie zaliczali się do drużyn najsilniejszych, skroili nam skórę do dość wysokim stosunku 7:2. Zresztą, tak samo Kanada przed Igrzyskami Olimpijskimi z trudem dawała sobie radę z przeciwnikami londyńskimi. Im bliżej jednak końca, tym Kanada staje się groźniejszą.

Siądmy dzień w St. Moritz

Szwedzi triumfują w „maratonie narciarskim” Hokeiści przegrywają ze Szwajcarią 0:14

ST. MORITZ. (Obsł. wł.) — Najbardziej ciekawą konkurencją, rozegraną w ramach zimowych Igrzysk Olimpijskich w piątek, był bieg narciarski na 50 klm. t. zw. „Maraton Narciarski”.

Startowało w nim 30 zawodników reprezentujących 9 państw. Polacy udziału w nim nie wzięli.

Bieg przyniósł zwycięstwo Szwedom, którzy zajęli 2 pierwsze miejsca, a w ogóle w pierwszej piątce mieli 3 zawodników.

Klasyfikacja biegu: 1) Karlsson (Szwecja) 3:47,48 godz., 2) Ericsson (Szwecja) 3:52,20; 3) B. Vanninen (Finlandia) 3:57,28, 4) P. Vanninen (Finlandia) 3:57,48, 5) Toeringvist (Szwecja) 3:58,20.

Zwycięzca biegu Szwed Karlsson jechał przez cały czas na drugim miejscu za swym rodakiem Ericssonem i aż do 36 klm., kiedy to wysunął się na czoło, nie oddając prowadzenia aż do mety.

Spotkania hokejowe przyniosły następujące wyniki: Polska — Szwajcaria 0:14 (0:8, 0:5, 0:1), Czechosłowacja — Kanada 0:0, Szwecja — Anglia 4:3 (1:2, 1:1, 2:0), USA — Austria —

Pierwsze miejsce Czechosłowacji w turnieju hokejowym jest już dzisiaj poważnie zagrożone.

We wczorajszym spotkaniu z dotychczasowym leaderem rozgrywek — Czechosłowacją, Kanada stoczyła najcięższy bój i potrafiła utrzymać w ciągu trzech tercji 0:0. Wynik ten nie potrzebuje komentarzy. Świadczy on przede wszystkim o żelaznej obronie jednej, jak i drugiej stronie.

Powróćmy jednak jeszcze do naszych spraw. Hokeiści, jakkolwiek nie osiągnęli jeszcze wszystkich spotkań, jednak dotychczasowa siła, po porażce ze Szwajcarią, nie widać ich do przodu z 3 miejsca od... Wczoraj nie przyspożyli nam sukcesów. Miejsca przeważnie w trzech dziesiątkach, jakie zajmowali, nie mogą nas zadowolić. Pozostał nam jeszcze tylko Staszek Maruszarz.

Konkurencja jego, na którą mimo wszystko i nadal jeszcze liczymy — skoki, rozpoczyna się dzisiaj. Ostatnie jednak wiadomości ze St. Moritz nie nastrajają nas optymistycznie. Maruszarz nie czuje się dobrze. Kontuzjowana ręka wciąż go jeszcze boli, a tym samym osłabia jeszcze i tak nie wielkie jego szanse wobec bardzo silnej obsady.

Możemy już twierdzić z góry, że i w tym roku, tak jak i w latach ubiegłych, odkad istnieją Igrzyska Zimowe — nie zdobędziemy żadnego miejsca punktowanego.

Niespodzianką tegorocznych Igrzysk Zimowych są więc, niestety, nie Polacy, jakby sobie z nas wielu życzyło, lecz narciarze amerykańscy. Dotychczas Amerykanie w narciarstwie byli bardzo słabi. Nikt o nich nie słyszał i nikt się z nimi nie liczył. Yankesi wprawdzie skakali odważnie, ale kompletnie bez stylu. Dopiero Francuz Alle, mistrz olimpijski z Garmisch, zrobił z nich narciarzy, zjazdowców, biegaczy i skoczków, z którymi już dzisiaj muszą się nawet liczyć Skandynawowie.

Z państw środkowo-europejskich dobrze spisali się Austriacy, a zwłaszcza nikomu nie znany, z wyjątkiem prasy niemieckiej, Mall, startujący w kombinacji alpejskiej i slalomie mężczyzn.

Ale Igrzyska nie skończono. Oczekujemy więc jeszcze nowych niespodzianek i rewelacji...

Na dużej skoczni w St. Moritz zawodnicy rozpoczęli treningi przed dzisiejszym otwartym konkursem skoków. — Na zdjęciu — skoczek Norweg Scheilderup

Polska gra z Włochami Losowanie gier o puchar Davisa

NOWY JORK. W Białym Domu w Waszyngtonie odbyło się losowanie rozgrywek tegorocznych w turnieju tenisowym o puchar Davisa. Losowania dokonał minister spraw zagranicznych USA — Marshall, wyciągając z pucharu kartki z nazwami państw. Przy ciągnięciu obecni byli przedstawiciele dyplomatyczni państw uczestniczących w turnieju.

WYNIKI LOSOWANIA:

Strefa europejska — 1 runda: Anglia — Indie, Rumunia — Francja, Węgry — Austria, Hiszpania — Szwecja, Szwajcaria — Pakistan, Włochy — Polska, Turcja — Jugosławia, Irlandia — Luksemburg, Egipt — Dania.

DRUGA RUNDA:

Do drugiej rundy rozgrywek zakwalifikowały się automatycznie: Holandia, Portugalia, Norwegia, Brazylia, Czechosłowacja, Belgia i Argentyna. Państwa te będą grały w następujących zestawieniach: Czechosłowacja z Bra-

zylia, Belgia z Argentyną, Holandia z Portugalią, Norwegia ze zwycięzcą spotkania Anglia — Indie.

STREFA AMERYKANSKA

W strefie amerykańskiej uczestniczą tylko 4 państwa w turnieju. Australia grać będzie

Z życia DKS-u

Wieczorek p. karzy

Zarząd Sekcji Piłki Nożnej DKS-u urządza dla swych członków, zawodników i sympatyków w sobotę, dnia 7 bm. o godzinie 20-tej w lokalu własnym, Nawrot 73-75 wieczorek towarzyski, połączony z rozdaniem odznak za zdobycie mistrzostwa okręgu klasy C, na który gorąco zaprasza wyżej wymienionych. **DZIS W ST. MORITZ...**

Dziś, w 9 dniu Olimpijskich Igrzysk Zimowych w St. Moritz, odbędą się następujące konkurencje:

Godz. 9 — dalszy ciąg rozgrywek hokejowych.

Godz. 13 — Trzecia i czwarta eliminacja czterooosobowych bobeleyów.

Godz. 14 — skoki narciarskie w konkurencji otwartej.

Dzisiejsze imprezy w Łodzi

W dniu dzisiejszym kalendarzyk sportowy przewiduje następujące imprezy:

PIŁKA RĘCZNA: Sala YMCA, godz. 18-19: zawody o mistrzostwo klasy A w koszykówce męskiej YMCA II — Zjednoczone; godz. 19-19: zawody o mistrzostwo ligi koszykowej: Wisła (Kraków) — YMCA.

BOOKS: W sali przy ul. Kilińskiego 2 odbędzie się o godz. 19-tej mecz o drużynowe mistrzostwo klasy B pomiędzy zespołami Filmowca i Victorii.

0 mistrzostwo Łodzi walczą Zetwemowcy

Dziś o godz. 14-tej w lokalu Zarządu Łódzkiego ZWM, Pl. Zwycięstwa Nr 13, odbędą się mistrzostwa Łodzi ZWM w tenisie stołowym. Zapraszamy sympatyków tego sportu.

„ZAKOŃCZENIE KARNAWAŁU”

Łódzka Rodzina Radiowa zaprasza swoich członków i sympatyków na ZAKOŃCZENIE KARNAWAŁU w salach rest. „Tivoli” Dąbskiego Nr 1, w sobotę dnia 7 bm. Wiele atrakcji i niespodzianek. Prosimy o wcześniejsze zamawianie stolików. Początek o godzinie 21-ej.

Celem zebrania było omówienie wyścigu pracy do którego Oddział CHPE w Łodzi wezwał rodzimy Oddział Katowicki.

Pe ożywionej dyskusji pracownicy powzięli następującą rezolucję:

„Pracownicy CHPE Oddział w Łodzi po omówieniu na walnym zebraniu sprawy wznównictwa pracy, doceniając duże znaczenie tej akcji w dziele realizacji trzyletniego państwowego planu gospodarczego odbudowy kraju, dla poprawy bytu klas pracujących, przystępują do wznównictwa i wzywają pracowników CHPE Oddział w Katowicach do rywalizacji o lepsze wyniki”.

Co usłyszymy przez radio

12,03 Wiad. połudn. 12,08 Przegł prasy stol. 12,15 Muzyka. 12,20 „Z mikrofonem po kraju”. 12,30 Koncert rozrywkowy. 13,15 Przerwa. 14,00 Muzyka taneczna. 14,35 Mendelssohn — Sekstet D-dur op. 110. 15,00 (Ł) Ciocia Julia i Wujek Adam odpowiadają dzieciom na listy. 15,15 (Ł) Melodie operetkowe. 15,35 (Ł) Wiadomości lokalne. 15,40 Rozmaitości. 16,00 Dziennik. 16,30 Słuchowisko dla dzieci starszych. 17,00 „Przy sobocie po robocie”. 18,15 Muzyka rozrywkowa. 18,45 (Ł) „Żelazna kurtyna”. 19,00 „Z zagadnień świata pracy”. 19,15 Lekcja języka rosyjskiego. 19,30 Popularny koncert moniuszkowski. 20,00 Dziennik. 20,50 Pog sport. 21,00 Koncert Artystów Czechosłowackich. 21,45 Aud. Biura Stud. 22,00 Muzyka taneczna. 22,45 (Ł) Koncert żyweń (cz. I). 22,58 (Ł) Omów. progr. lok. jutro. 23,00 Ostatnie wiadomości. 23,20 Muzyka taneczna. 23,55 Wiad. z ostat. chwili. 24,00 (Ł) Koncert życzeń (cz. II), 0,30 Muzyka

KTO ZGUBIŁ ZEGAREK?

Patrol, milicyjny kontrolujący tereny 6-go Komisariatu, znalazł zegarek damski. Właściciel zegarka, po udowodnieniu swego prawa może się zgłosić po odbiór do 6-go Komisariatu M. O. ul. Różana Nr 10.

NA GORĄCYM UCZYŃKU KRADZIEŻY

W PZPB Nr 4 przy kradzieży przędzy zamano Michała Ardia ul. Książęckiej 6.

Jan Sznajder, Południowa 54 i Władysław Nowotki Nr 142, zatrzymani zostali podczas kradzieży 2-ch skrzyń zamków i pieroń na szkodę PKP. Kradzieży usiłowanie złodzieje dokonali na stacji Łódź-Fabryczna.